

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Inscripție la o statuie

Sculptat în marmoră, granit sau bronz, chipul lui Lenin împodobește numeroase orașe mari și mici ale Uniunii Sovietice. Fie că e înălțată la intersecția marilor artere, în piețele publice unde tumultul mulțimilor nu conținește niciodată, sau în vasele amfiteatre ale universităților unde domnește atmosfera calmă a studiului, figura marelui om se prezintă pretutindeni în viața noastră, întocmai ca și ideile sale, care cresc și se materializează în societatea pe care el a edificat-o.

Dar pe lângă aceste monumente care fac mândria și podoaba marilor orașe, există o statuie a lui Lenin tot atât de răscolitoare de gândiri și simțăminte înalte, deși nu este făcută pentru a fi admirată de mulțimi de oameni, iar autorul ei nu este un artist celebru. E, dacă vreți, o operă de artă singulară, căci chiar și numai ideea despre existența ei este tulburătoare.

Nu, nu încercați să rechemați din memorie numele marilor muzee ale lumii, căci nu acolo se află această operă de artă unică în felul ei. Ea se află în Antarctica, la Polul Inaccessibilității, unde cu prețul unei lupte îndirijite cu stihile naturii, un grup de exploratori și cercetători polari sovietici au ajuns și au înălțat steagul roșu cu secera și ciocanul și un mic bust al lui V. I. Lenin.

Statuia lui Lenin la Polul Inaccessibilității! Cit de tulburătoare este această statuie, ce simbol mareț pentru omul care despica drum larg Istoriei, care a făcut ca toate bucuriile vieții să devină accesibile tuturor celor cărora pînă atunci le fusese inaccesibile...

Alte criterii

S-a scris de atâtea ori încît nu mai e nevoie să insistăm asupra felului în care realizările economice, științifice, tehnice ale Uniunii Sovietice au stîrnit chiar uimirea cercurilor celor mai reacționare ale lumii capitaliste. Față-n față cu o realitate pentru ei cu atât mai surprinzătoare cu cît au ignorat-o mai mult, reprezentanții acestei lumi d'n Apus se străduiesc acum să înțeleagă, să descopere forța motrice care a făcut cu puțință acest progres fără egal. Intenția în sine este salutară și ar putea îndemna, eventual, la o conduită mai realistă a acestor cercuri față de lumea nouă a socialismului. Numai că, în contact cu realitatea sovietică, unii dintre oamenii Apusului suferă de un handicap curios: cîmpul vizual le este parțial redus prin răsfrîngerea propriilor lor umbre.

Uimit de amploarea și nivelul tehnic al uzinei de automobile din Moscova pe care o vizita, un economist american a făcut remarcă că Ivan Lihaciov, omul care a construit această uzină ce-i poartă acum numele, avea dîrzenia și spiritul întrepid al lui Henri Ford.

— Nu, asta nu e tot! — i-a replicat un inginer sovietic. Lihaciov avea și alte avantaje: era un director sovietic, ceea ce înseamnă că era sufletul unui colectiv de oameni liberi, pe a căror voință, energie și elan creator se sprijinea.

Și cu un suris inteligent, tehnicianul sovietic adăuga:

— Sînt absolut convins că Ivan Lihaciov își dădea foarte bine seama de caracterul contradictoriu al activității lui Henri Ford, în timp ce acesta n-a fost niciodată în stare să-l înțeleagă pe Lihaciov.

E limpede: cine vrea cu adevărat să înțeleagă psihologia și modul de acțiune al oamenilor sovietici trebuie să recurgă la alte criterii decît cele cu care l-a obișnuit capitalismul.

Geologia noastră cea de toate zilele

A fost o vreme cînd geologia interesa numai un cerc restrîns de inițiați și de pasionați ai descifrării secretelor scoarței pămîntești. Pe vremea aceea — își pot spune, de pe acum, noile generații — geologul era socotit mai degrabă un visător decît un om de știință. Iar geologia însăși părea a nu avea conținuturi mai strînse cu viața cea de toate zilele decît astronomia, să spunem. Cine s-ar fi gîndit atunci la planuri de prospecțiuni geologice? Căci singura lege ce părea a guverna cercetările geologului era hazardul.

Pentru prima oară geologia și-a căpătat drept de cetățenie în lumea științelor ce pot înriuri asupra dezvoltării societății, asupra vieții de fiecare zi a omului, în Uniunea Sovietică. Pentru prima oară în U.R.S.S. a fost creat un Minister al geologiei și protecției subsolului. Iar acum, aflăm că acest minister lucrează la un plan de 20 de ani, prin valorificarea căruia multe teritorii din Uniunea Sovietică își vor schimba cu desăvîrșire înfățișarea lor de astăzi.

După cum s-a anunțat, problema numărului 1 a viitoarelor cercetări va fi aceea de a găsi noi zăcăminte de gaze și de petrol.

Pentru moment, geologii sovietici consideră că cele mai importante zăcăminte de gaz natural se află la Darwazi în deșertul Kara-Kumî și că aceste zăcăminte le întrec pe cele — uriașe — descoperite nu de mult la Gasli, în Uzbekistan. Să ne oprim o clipă cu gîndul, să asociem aceste noțiuni: deșert — descoperirea unui fabulos izvor de energie ieftină — o importantă materie primă pentru industria chimică și vom înțelege îndată ce va rămîne din pustiu.

Apoi să mergem mai departe. În ultimul deceniu, rezervele cunoscute de minereu de fier ale Uniunii Sovietice au sporit de zece ori. După estimări recente, Uniunea Sovietică dispune de mai bine de jumătate din rezervele mondiale de minereu de fier. Planul de 20 de ani al ministerului geologiei își propune, însă, să împingă industria siderurgică sovietică și mai departe spre răsărit, dincolo de meridianul ce trece pe la Irkutsk. Căci geologii afirmă că în sudul Iakutiei se află miltarde de tone din prețiosul minereu iar nu departe de ele noi zăcăminte de cărbune cocsificabil. Așa dar, o nouă regiune de industrie grea, noi orașe, șosele, căi ferate, aeroporturi, alte pămînturi cucerite pentru agricultură. Pe scurt, o nouă pagină în istoria construirii societății comuniste.

Să nu mai stăruim însă. Cînd planul va fi gata el va fi oricum expus și dezbătut amănunțit.

Pînă una alta, să reținem această schimbare în ursita geologiei. Dintr-o știință ce studia cu migală mai cu seamă roci și întimplări petrecute sub colbul vremurilor, ea a ajuns a vesti și a pregăti viitorul omului.

Cronicar

Acad. prof. Alexandr Leonidovici Measnikov, directorul Institutului de terapeutică din Moscova

CITIȚI
ÎN ACEST
NUMĂR:

Pseudo
înțelepciunea
homeopatiei

Stadiul actual al luptei
împotriva cancerului

(pag. 5-a)

Anul XVI

15 APRILIE 1960

12 PAGINI, 1 LEU

15
(787)

„Cu versurile dumneavoastră în inimă...”

...O relatare făcută de un scriitor despre un alt scriitor. O relatare în care istoria se infiltrează cu poezia. Lev Kassil își amintește: „Maiakovski citește „Poemul lui Octombrie” la Muzeul Politehnic. Aula mare a muzeului este arhitectural Tineretul întâmpină poemul cu entuziasm. Maiakovski citește versurile finale ale unuia din capitolele poemului:

„Cu Lenin în frunte
și cu pistolul în mână...”

Și deodată un tânăr ostaș roșu, ridicându-se de la locul lui strigă:
— Și cu versurile dumneavoastră în inimă, tovarășe Maiakovski!”

...Poezia și revoluția. Aceeași fuziune trinitică dintre versul maiakovskian și oamenii ridicați să înnoiască fața lumii. Își amintește de data aceasta, din zilele lui Octombrie. Vsevolod Vișnevski, care era pe atunci marinier, nu literat: „Nu voi uita niciodată un miting interesant, care a avut loc la Palatul de Iarnă. O sală enormă, frig, apare un tânăr înalt — Vladimir Maiakovski și ne vorbește. Răsător, bine, entuziast. Era un tovarăș de-al nostru. Noi l-am primit ca atare.”

...Un fapt plin de adâncă semnificație, pe care-l consemnează cronică vremii. Se dezvelește în Țara Revoluției Socialiste primul monument al lui Karl Marx. Solemnitatea a fost însoțită — și pare atât de firesc! — de sunetele poeziei maiakovskiene „Marșul nostru”, intonată de cor și acompaniată de fanfara militară.

...Versurile poetului au făcut, cum își amintesc Kassil și Vișnevski, mereu, corp comun cu inima revoluției. Încă în decembrie 1918, în revista „Arta Comunei”, el îndemna ritmurile armonioase, proporțiile desăvârșite, culorile incantatoare, metaforele inspirate să se înalțe, coborînd între demiurgii lumii noi:

„Noi nu avem nevoie de un templu mort al artei, unde vegetează opere moarte, ci de o uzină vie a sufletului omenesc. Arta nu trebuie concentrată în temple-muzee moarte, ci peste tot — pe străzi, în tramvaie, în fabrici, în ateliere și în locuințe muncitorești.”

Marele scriitor își continuă gândul în poezie. Chema în „Poetul muncitor” versul autentic la luptă și proclama lupta împotriva versului sterp:

La treabă!
Muncă
viața să ne liet!
Pe cei
ce stau degeaba
în trîndăvie,
Și aspiră
la huzururi
de searbăt orator
La mura
l-om mina cu toată graba,
Să nvrte
cu suvoțul
vorbei lor.

Chemarea sa revoluționară era reînnoită în „Ordin de zi către armata artiștilor”:

Pe baricadă
Coboriți din vise!
In stradă,
poezi și tobosari!

...Poziția militantă a artei maiakovskiene i-a atribuit, din totdeauna, una din supremele ei virtuți. Poezia sa luptătoare, generată de revoluție, s-a întors, generoasă și mereu contemporană, să cheme neostent la revoluție.

Am încercat din plin acest sentiment, ascultînd de curînd „Poemul lui Octombrie” în interpretarea studenților Institutului de teatru „I. L. Caragiale”. Cînd, în final, o ploaie de mici așeze volante comunica spectatorului de azi, de la noi, niște versuri de altădată ale marelui poet sovietic („Mă bucur / că munca mea / se varsă / în munca / Republicii mele!”), am surprins, pe firul emoției generale, o caldă tresărire contemporană.

Fiindcă poetul revoluției rămîne contemporan cu comunismul. Fiindcă versurile lui sînt ale noastre. Fiindcă ne-ar fi nespuse de greu astăzi să exprimăm mai bine decît Maiakovski cu decenii în urmă venerația pentru geniul leninist al revoluției:

Și atunci
cînd în fabrici cu plete de lăm,
prin zăpezi,
printru grîne,
trudînd pe ogor,
cu munca,
mai dîrz,
mai pătrunși,
ne înfrățim,

cu-al tău nume pe buze,
cu-al tău suflet simțînd,
respirăm, ne gîndim,
ne luptăm
și trăim.

...Totmai de aceea am simțit de attea și atîtea ori, în miezul febrei, splendorii noastre construcții socialiste, dorința de a ne adresa poetului. E a ceeași dorință pe care o încercăm și acum, la trei decenii de la moartea sa. Scrutînd zările minunate, necuprinse, ale comunismului, vrem să-i spunem azi, cu simplitate și căldură, fără fals patetism, ceea ce-i spunea ostașul roșu de altădată:

— Și cu versurile dumneavoastră în inimă, tovarășe Maiakovski!

Horia Deleanu

● Pe scena Teatrului Academic de Artă din Moscova a fost prezentată pentru prima oară piesa „Frații Karamazov” după romanul cu același nume de Dostoievski, în regia lui Boris Livanov.

● Un număr de soliști americani, printre care violonistul Isaac Stern, soprana de coloratură Roberta Petters și pianistul Van Cliburn vor întreprinde în curînd un turneu în Uniunea Sovietică.

● Teatrele sovietice se pregătesc intens în vederea aniversării a 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. În afară de „Orologiul Kremlinului”, „A treia, patetica”, „Izvorul veșnic” și „În numele Revoluției”, cunoscute mai demult de spectatorii din Moscova, acestea vor avea prilejul să vadă și două noi premiere: „Trei pietre de încercare” de Nikolai Virta la Teatrul „Mossoviet” și „Familia” de I. Popov, la Teatrul Central pentru copii. În același timp dramaturgii N. Pogodin și M. Satrov lucrează la alte două piese consacrate lui Vladimir Ilici Lenin și intitulate „Flori vii” și „Continuare”.

● Recent, cineaștii francezi care participă la coproducția sovieto-franceză „Léon Garroce își caută prietenii” s-au întîlnit cu colectivul șantierului de la Bratsk.

— N-am cunoscut pînă acum viața rușilor — a declarat artistul Jean Rochefort. — Cînd am să mă întorc în patrie, am să spun francezilor că aici, la Bratsk, oamenii construiesc un uriaș stăvilar, iar seara învătă.

● Spectacolele date în S.U.A. de Ansamblul de dansuri populare al R.S.S. Gruzine se bucură de mare succes. Vorbînd despre spectacolele date la Boston, criticul de artă al ziarului „Christian Science Monitor” a scris: „Dansatorii gruzini din Rusia Sovietică au sărit, parcă, de-a dreptul de pe piscurile Caucazului pe scena teatrului „Garden” din Boston, stîrnind ropotele de aplauze ale spectatorilor... Bărbații impresionează prin dansurile lor avîntate, iar fetele prin farmec și gingășie”.

● Cu prilejul vizitei lui N. S. Hrușciiov în Franța, revista „Europe” a consacrat un număr special lui Gorki, cuprînzînd articole de Romain Rolland, J. R. Bloch, Franz Hellens, Boris Bialik, Vladimir Pozner, Pierre Paraf, Lucien Psichari etc.

Merită subliniat faptul că revista publică șapte lucrări inedite ale lui Gorki, dintre care o piesă în 4 acte, o navelă, trei eseuri și începutul unui roman.

„FRAȚII ERȘOV”

de V. KOCETOV

Sectorul literar al traducerilor înregistrează, fără îndoială, un succes prin recenta apariție a romanului „Frații Erșov” de Vsevolod Kocetov. Captivant prin ascuțimea problemelor de stringentă actualitate pe care le ridică, prin dramatismul conflictelor, romanul lui Kocetov are darul de a contura cu mai multă pregnanță decît „Neamu Jurbînilor” (apărut în traducere românească acum cîțiva ani) fizionomia artistică a autorului. Talentul lui viguros de polemist, dublat de un pătrunzător spirit analitic, vădește în același timp și bogate resurse epice.

Acțiunea se sprijină pe tradițiile revoluționare ale unei familii de muncitori metalurgiști — frații Erșov. Iar unul din frați, Dmitri, sintetizează, parcă, însuși miezul ideologic al cărții atunci cînd spune comsomolistei Iskra Kozakova — tinăra ingineră inovatoare pe care dușmanii deghizați încearcă s-o defăimeze înșurînd că ar fi recurs la un plagiat: „E în toi lupta între două lumi, lupta dintre nou și vechi”. Romanul „Frații Erșov” se ridică împotriva reziduurilor vechiului, împotriva infiltrării ideologiei burgheze descompuse — prin intermediul a tot felul de indivizi cu trecut dubios — de teapa inginerului carierist Orleanțev, a ratatului pseudo-inventator Krutilici, a obscurului regizor decadent Tomașuk sau a trădătorului intrigant Vorobeinii. El semnaleză pericolul pe care-l pot prezenta chiar și aceste fenomene izolate, sugerînd necesitatea demascării lor. „Nu despre asta-i vorba, că specimene de teapa lui Tomașuk ar putea să ne abată de la drumul nostru, trăgîndu-ne înapoi — arată comunistul Cibisov. „Asta n-ar putea s-o facă nimeni; nu există asemenea forțe în lume. Problema e că ne înclăminim mersul, fiindcă mereu trebuie să dăm deoparte piedicile pe care ni le pun în cale tot felul de Tomașuki”.

Intr-adevăr, acești impostori, ce ocupă diverse funcții în centrul industrial unde autorul își plasează ac-

țiunea cărții, încearcă să otrăvească atmosfera unui colectiv de muncă animat de patosul construcției comuniste, cu scopul de a-i submina unitatea. Într-o anumită măsură, reușesc chiar să influențeze pe cei slabi și șovăielnici, și această influență nefastă o împinge pe modesta secretară Zoia Petrovna la o faptă josnică, îl derutează pe studentul Popov, lipsit de experiența vieții. Mai mult decît atât, cel mai virtuos dintre frații Erșov — Platon — cedînd intrigilor urzite cu abilitate părăsește uzina careia îi închinase toată viața lui. Cad astfel victime ale diversității revizioniste oameni cinstiți ca Platon Erșov, dar mai cu seamă secretarul Comitetului orașenesc de partid Gorbaciov, pe care calomniile ticluite de Krutilici într-un denunț lipsit de orice teme și speculînd doar

Vitrina

anumite aparențe, îl duc la sinucidere. În ce-l privește pe mirșavul trădător Vorobeinii, acesta a jucat încă în timpul războiului un rol nefast în viața lui Stepan Erșov, zădărnindu-i evacuarea, ceea ce a avut drept urmare din partea acestuia o serie de compromisuri față de cotoșitorii fasciști.

V. Kocetov își plasează acțiunea romanului într-o etapă decisivă, luminată de hotărîrile istorice ale Congresului XX. Dar în această etapă măreață, care pregătește construcția desfășurată a comunismului, își arată capul și o seamă de reziduuri ale societății, indivizi stăpîniți de individualism și de un egoism feroce, speculînd orice situație pentru profitul și bunăstarea lor personală. Străduindu-se să infiltreze în sufletele unor intelectuali cinstiți și atașați cu trup și suflet clasei muncitoare virusul unor teorii reacționare, ei se

transformă în apologeti ai curentelor decadente în artă: neagă sensurile majore și cuceririle realismului socialist, resping valorile clasice ale artei și literaturii realiste în general, descoperînd peste tot numai „virgolele contradicției și raclei”, sub pretextul că „oameni ideali nu există” — după expresia lui Orleanțev. Sub această filozofie a „contaminării generale” se ascund porniri josnice, ambiții pline de orgoliu. Orleanțev visează un „birou ministerial”, Krutilici vrea să se căpătuiască punînd mina pe „milioane”, Tomașuk nu conștie să aibă în teatru decît un rol de „vioară primă”.

În acest angrenaj de pasiuni și ciocniri dramatice Kocetov a plasat figura lui Dmitri Erșov, impresionantă prin integritatea morală a omului și prin fărîna de fier a voinței lui. Picîndu-i portretul, șovăielnicul și estetizantul Vitali Kozakov va ajunge în cele din urmă să înțeleagă forța și autenticitatea artei legate de viață. Finărul dramaturg Aleksahin, lipsit de aspirații înalte și dibuînd la început, își va găsi drumul adevărat scriînd o piesă viguroasă inspirată din viața familiei Erșov a cărei univers spiritual este îmbogățit de tradiția de luptă și de conștiința revoluționară. Totmai datorită acestei conștiințe, cristalizate în Dmitri, familia Erșovilor devine un pivot pe care se sprijină intelectualii militanți pentru progresul culturii și științei ca: bătrînul actor Guleaev, tinăra ingineră Iskra Kozakova sau studenta medicinistă Kape Gorbaciova — o figură luminoasă a romanului — care știe să învingă complicațiile ivite în viață și să-i sprijine moralmente pe soțul ei, Andrei Erșov.

Abordînd o problematică izvorită din contemporaneitatea imediată cu forța unui penel ce recurge la culori puternic contrastante, Vsevolod Kocetov deschide deopotrivă și porți spre viitorul comunist, în care rămașițele obscurantiste ale trecutului vor dăinui doar ca o tristă amintire. O a treia cale nu există — „Terminus non datur” — vor spune desigur cu tărie și cititorii, alăturîndu-se la cauza figurilor luminoase din cartea lui Kocetov.

Tamara Gane

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

LENIN

V. I. LENIN — mai 1920.

VLADIMIR ILICI NE AJUTA ZILNIC

Din scrisorile către G. M. Kriljanovski, publicate pentru prima oară în volumul XXXVI din Opere de V. I. Lenin, apărut recent, rezultă limpede ce atenție acorda Vladimir Ilici, chiar din primele zile de la înființarea Gosplanului, sarcinilor imediate ale acestui organism important. Pe atunci, numărul funcționarilor Gosplanului era extrem de mic — abia 35 de oameni. În timp ce sarcinile lui, mai ales în legătură cu seceta cumplită din 1921, erau nemaipomenit de grele. Dar Vladimir Ilici ne ajută zilnic, pe noi cei dinții care lucram în domeniul planificării, cu sfaturi înțelepte și însărcinări concrete.

Imi amintesc că una din primele sarcini pe care le-am avut de rezolvat în cadrul Gosplanului a fost aceea de a întocmi, în condițiile NEP-ului, primul plan de aprovizionare cu alimente pe anii 1921—1922. Sistemul extrem de împovărat pentru țărani al predării obligatorii a surplusului de produse agricole fusese înlocuit cu impozitul în natură, ceea ce ducea la o reducere considerabilă a cotelor. Dar seceta cumplită care bintuise în regiunea Volgăi necesita sporirea impozitului în natură în celelalte regiuni ale țării. În al doilea rând, statistica cerealelor ce fusese întocmită în perioada sistemului de predare obligatorie, nu era o bază solidă pentru activitatea de planificare. Și era destul doar lipsa citorva procente din cerealele colectate pentru ca toate calculele să fie răsturnate.

Cu toate acestea o seamă de indicații extrem de concrete ale lui Vladimir Ilici au îngăduit Gosplanului să-și îndeplinească cu succes misiunea. Încă în octombrie 1921 guvernul a aprobat, pe baza referatului meu, un plan de colectare a cerealelor. Prin acest plan sarcina de percepere a impozitului în natură a fost redusă la 290 de milioane de puduri față de 347 milioane cit se achiziționaseră în 1920—21 prin sistemul de predare obligatorie. Dar realizarea sarcinii de colectare a cerealelor a fost ușurată de un plan, ce fusese întocmit pentru prima oară, de achiziții prin schimb de mărfuri în regiunile cerealiere. Planul prevedea ca volumul global de achiziții, inclusiv impozitul în natură, să fie între 340 și 440 de milioane de puduri. În mod efectiv socotind și achizițiile din recolta anului 1921 au fost achiziționate 400 de milioane de puduri, adică mai mult decât în perioada sistemului de predare obligatorie a surplusurilor de cereale.

Imi amintesc și de o altă misiune ce mi-a fost încredințată pe atunci. Vladimir Ilici mi-a cerut să urmăresc eficacitatea emisiunilor monetare ca resursă bugetară pentru economia vremii. Emisiunile masive de monedă ce se devalorizau erau o piedică în calea unei gospodării chibzuite și a unei planificări raționale, dar în condițiile perioadei

1921—22 bugetul deficitar nu putea fi altfel echilibrat. Clarvăzătorul Vladimir Ilici prevăzuse și alte primejdii ale unei economii întemeiate pe emisiuni forțate. Și, într-adevăr, ducând la îndeplinire această sarcină de răspundere încredințată de V. I. Lenin, chiar la începutul anului 1923 am fost nevoit să semnez Gosplanului că „emisiunile bugetare și-au trăit tratul”. Depreciind veniturile statului, în continuă creștere, moneda devalorizată a făcut ca la începutul anului 1922 tot „venitul” net dobândit în urma emisiunii din decembrie să nu treacă de 9 milioane de ruble comerciale, în timp ce pierderile de pe urma devalorizării se ridicaseră la 11 milioane. Ceea ce însemna că reforma monetară nu mai putea fi aminată.

V. I. Lenin avea cerințe mari față de Gosplan, față de fiecare din membrii lui. Acest lucru reiese în special din scrisoarea adresată de Vladimir Ilici la 2 iulie 1921 lui G. M. Kriljanovski. Scrisoarea se referea la un articol pe care trebuia să-l scrie Kriljanovski și la raportul despre activitatea Gosplanului care urma să fie prezentat în fața Consiliului Muncii și Apărării. Vladimir Ilici recomandă ca raportul „să expună limpede unele lucruri realizate în fapt, măcar 3—4 exemple, nu mari, dar exacte, reale, și nu sarcini. — lucruri concrete și nu generale și prezumate”.

Analizând aprecierea asupra activității unui membru al Gosplanului, Lenin a cerut să se indice: „(dar ce a făcut? Nu-i nimic clar. Măcar un exemplu. Cu ce a contribuit?...)” O mare însemnătate pentru organizarea activității Gosplanului a avut-o recomandarea făcută de Lenin în această scrisoare: „...să se lichideze imediat, acum, tot ce e vădit nerațional, vădit contradictoriu pentru planul economiei de stat”.

Noi am apreciat extrem de mult ajutorul important și sprijinul moral pe care le-am primit din partea lui Ilici.

Grija lui Vladimir Ilici față de oameni era impresionantă. În polida uriașei lui activități pe linie de stat, era atent și înțelegător chiar față de nevoile cele mai mărunte din munca și viața oamenilor. Într-o scrisoare (din 13 februarie 1922) Lenin pomenește și de numele meu. Pe vremea aceea familia mea, alcătuită din cinci persoane, locuia într-o singură cameră. Nu știu de unde aflase Ilici acest lucru. Cu atât mai mult m-a ulmit și m-a impresionat ordinul lui neașteptat de a mi se da locuință. Dar aceasta n-a fost decât una din extrem de numeroasele și extreme de obișnuitele manifestări ale grijii permanente față de oamenii de care dădea dovadă acest om excepțional.

Cine n-a auzit de cartea celebrului romancier englez Herbert Wells: „Rusia în ceață”, scrisă curând după vizita făcută de el în U.R.S.S. în 1920? Wells a descris atunci prăbușirea vechii Rusii, ruina economică și foamea din țara secătuită de războiul imperialist și de războiul civil.

Talenta scriitor de literatură științifico-fantastică, om cu o imaginație extrem de fertilă, ce știa să vadă în viitor, să descrie chiar zboruri interplanetare. Wells s-a arătat totuși neîncrezător atunci când V. I. Lenin, vorbindu-i despre planul de refacere a economiei rusești, a arătat că la baza lui trebuie să stea electrificarea țării. Wells a considerat acest plan utopic, iar pe V. I. Lenin l-a numit „visătorul din Kremlin”.

De altfel, atunci când a scris „Rusia în ceață” Wells s-a înșelat și în multe alte privințe. Dar în 1934, vizitând din nou U.R.S.S. și-a revizuit părerile, și-a dat seama că în această țară se înfăptuiește „un lucru foarte important”, a recunoscut însemnătatea istorică a lui Lenin și a operei lui. Ceea ce s-a oglindit într-o nouă lucrare „Experiența mea o autobiografie”, apărută în limba engleză în 1934 și din care reproducem fragmentul alăturat.

UN OM CU ADEVĂRAT MARE

...Am avut prilejul să vizitez Rusia, lucru despre care am scris în cartea mea „Rusia în ceață”, și să discut mult cu Lenin. Am avut de asemenea prilejul să aflu multe lucruri despre el.

Până la Lenin n-am mai întâlnit un gânditor atât de original într-o funcție atât de importantă, pe care înainte de război nici nu ne-am fi putut-o imagina. Părea că toate resursele pe care le mai avea încă Rusia se aflau concentrate în mințile lui. Avea o autoritate uriașă.

La baza prestigiului de care se bucura se aflau gândirea lucidă și clarviziunea de care a dat dovadă în cursul răsturnării revoluționare. Când aveau temeri ori îndoieli, oamenii i se adresau lui. Puterea lui Lenin sta în limpezimea felului, îmbinată cu o mare sprinteneală a gândirii...

Ca toți oamenii, și Lenin ținea de timpul și epoca lui. Când m-am întâlnit și am stat de vorbă cu el, fiecare dintre noi avea păreri lui preconcepționale. Am vorbit în special despre necesitatea înlocuirii micii gospodării țărănești cu marea agricultură mecanizată — convorbirea a avut loc cu opt ani înainte de primul plan cincinal — și despre electrificarea Rusiei, care atunci nu era decât un vis ce-i încolțise în minte. Am fost sceptic față de ideea electrificării, dat fiind că nu cunoșteam resursele de cărbune alb ale Rusiei. „Venii din nou peste zece ani” — mi-a spus Lenin ca răspuns la îndoielile mele.

În cursul convorbirii m-a interesat mai mult discuția în sine decât interlocutorul. Am fost totuși izbit de statura scundă a lui Lenin și de extraordinara lui vioacune și simplitate. Dar acum, când răsfoiesc cartea pe care am scris-o în urmă cu paisprezece ani, reconștituind în minte întâmplări din vremea aceea și comparându-l pe Lenin cu ceilalți oameni importanți pe care i-am cunoscut, încep să-mi dau seama ce mare figură istorică a fost. Nu sînt adevăratul vronci teorii despre rolul excepțional al „oamenilor mari” în viața omenirii, dar dacă e să vorbim în general despre reprezentanți deosebiți ai speței umane, trebuie să recunoștem că Lenin a fost cel puțin un om cu adevărat mare...

Când l-am cunoscut eu, Lenin era de-acum bolnav și se împlina deseori să-și întrerupă activitatea. La începutul anului 1922, medicii i-au interzis în general să mai lucreze, iar în vara aceluiași an a fost atins de o paralizie parțială. Apoi, în ianuarie 1924, a murit. Prin urmare, în total a condus țara mai puțin de cinci ani plini de evenimente. Cu toate acestea, în acest scurt răstimp a aprins în poporul rus un entuziasm atât de fierbinte pentru rezolvarea problemelor care-i stau în față, încît el dăinuiește și astăzi! Numai datorită lui Lenin și Partidului Comunist creat de el, revoluția rusă n-a degenerat într-o cumplită autocrație militară și n-a dus la un total eșec social. Deși n-avea experiență, Partidul Comunist, condus de Lenin, a izbutit să creeze condițiile necesare pentru succesul acțiunii întreprinse și a asigurat un număr suficient de cadre disciplinate necesare aparatului de stat creat în grabă, dar devotat, fără de care această revoluție ar fi fost condamnată la eșec.

Imediat după revoluție, cu o uimitoare rapiditate, Lenin și-a îndreptat mintea spre realizarea transformării societății. În 1920, când m-am întâlnit cu el, studia cu o energie tinerească posibilitățile de electrificare a Rusiei. Încă de pe atunci îl preocupă ideea planului cincinal, care i se înfălișa sub forma unor planuri locale realizate cu succes în toată țara. Ideile fecunde ale lui Lenin continuă să-și exercite influența și după ce creatorul lor a încetat să mai trăiască. Căci este evident că influența lor e la fel de puternică ca înainte.

În cursul ultimei mele vizite la Moscova, în iulie 1934, am fost la mausoleul lui Lenin și l-am văzut din nou pe acest om scund. Părea și mai mic, fața-i era ca de ceață, iar mințile-i neliniștite stăteau încrămențate. Barba-i devenise parcă complet roșie. Expresia feței era plină de demnitate și modestie, puțin patetică; și exprima sinceritate și îndrăzneală — cele mai înalte calități ale omului.

Lenin a adormit prea devreme, mai ales pentru Rusia.

H. G. Wells

LA MINA UNDE A LUCRAT N. S. HRUȘCIOV

Sub acest titlu, unul dintre cei mai bătrâni mineri din Donbass, Grigori Ivanovici Terehov, actualmente pensionar, și-a publicat amintirile în ziarul regional din Stalino — „Radeanska Donecina”. Cu mulți ani în urmă, Grigori Ivanovici a lucrat împreună cu Nikita Sergheevici Hrușcirov la mina nr. 31.

Din vechile construcții n-a mai rămas nici urmă. Un turn de extracție din metal arăta, un combinat minier întins, drumuri asfaltate, numeroase secții auxiliare — încă cum arată azi mina.

Minerii au la dispoziție combine, haveze și alte mașini moderne. În fiecare abatal funcționează transportoare. Peste 30 de locomotive electrice circulă pe drumurile subpământene. A fost automatizată schimbarea vagonetelor la suprafață.

Orășelul minier s-a dezvoltat în ultimii ani. El are opt magazine, o cantină-restaurant, club, două cămine, o școală medie, o grădiniță de copii, creșe, spital, un teatru de vară.

Șantier...

A doua primăvară a septenalului

Pe întinsele cimpuri ale Uniunii Sovietice a venit primăvara. În sudul țării, lucrările agricole sînt în toi iar în curînd vor începe și în celelalte regiuni ale necuprinsului pămînt sovietic.

Rezultatele obținute de colhoznicii și lucrătorii din sovhozuri în anul care a trecut însuflețesc pe oamenii sovietici în îndeplinirea și depășirea sarcinilor septenalului. Vestii mecanizatori Nikolai Manukovski și Alexandr Ghitalov, inițiatorii mecanizării complexe a tuturor ramurilor producției colhoznice, sînt la post, cu mașinile gata de lucru. În celălalt capăt al țării, în îndepărtatul Uzbekistan, tînăra Tursunoi Abunova, Erou al Muncii Socialiste, prima femeie din Uzbekistan care a urcat la volanul unei mașini de recoltat bumbac, este gata să-și îndeplinească angajamentul luat: mecanizarea complexă a tuturor lucrărilor pe o suprafață de 100 ha cultivate cu bumbac, în vederea obținerii unei recolte de 5.000 kg bumbac brut la hectar. În regiunea Stalingrad, mulgătoarea Vera Ribacev, distinsă recent cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, a dat în primire, după exemplul Valentinei Gaganova, unei alte mulgătoare vacile de la care obținea producții ridicate, preluînd altele, cu o producție de lapte scăzută. Și ea așteaptă primăvara, care-i va da posibilitatea să îmbogățească rația animalelor cu furaje verzi. Ajutînd-o să-și îndeplinească angajamentul de a obține, în 1960, cel puțin 6.000 litri de lapte de la fiecare vacă furajată.

Alături de frunțașii recoltelor bogate și de milioanele de oameni sovietici care muncesc cu abnegație, pe ogoare se află oamenii de știință, care nu-și precupețesc eforturile pentru realizarea sarcinilor septenalului.

Forța științei rezidă în strînsa ei legătură cu practica. Urmind această tradiție, stabilită încă de pe vremea corifeilor științei ruse: Dokucaev, Timiriazev, Micurin, Viliams, oamenii de știință sovietici sprijină în mod activ colhozurile și sovhozurile în sporirea producției agricole.

În luna martie a acestui an a avut loc la Moscova o sesiune a Academiei unionale de științe agricole „V. I. Lenin”, unde s-a analizat munca acestui înalt for științific în lumina sarcinilor tratate de plenara C.C. al P.C.U.S. din decembrie 1959. Sarcina principală a agriculturii sovietice este de a obține, pînă la sfîrșitul septenalului, o producție de cereale de 10-11 miliarde puduri. Pentru aceasta este nevoie de munca plină de abnegație a tuturor lucrătorilor de pe ogoare, precum și de sprijinul oamenilor de știință.

O cale importantă de sporire a recoltelor este folosirea cu exclusivitate, a semînelor selecționate. Problema aceasta a ocupat un loc important în dezbaterile Academiei. Din discuții, la care au participat oameni de știință cu renume mondial, cum ar fi academicienii Pustovol, Kiricenko, Lukianenko și alții, a reieșit necesitatea creării unor mari centre de selecție în fiecare zonă economică, încadrate cu colective puternice de cercetători în domeniul respectiv. În ultimul timp, ca urmare a valorificării

terenurilor virgine și întelenite, s-a creat o puternică bază cerealieră în Kazahstan și Siberia, ceea ce impune lărgirea cercetărilor științifice în aceste regiuni.

În Uniunea Sovietică există condiții naturale extrem de variate. De aceea prezintă mare importanță elaborarea metodelor agrotehnice pentru diferitele culturi, care să corespundă condițiilor din fiecare regiune în parte. Terenti Maļev, savantul-colhoznic, membru de onoare al Academiei unionale de științe agricole „V. I. Lenin” a insistat în mod special asupra acestei probleme, arătînd că munca pentru crearea unor noi soiuri trebuie să fie îmbinată cu elaborarea celei mai potrivite agrotehnici.

Printre problemele importante discutate, trebuie să amintim și de problema studierii solului. Fără cunoașterea exactă a proprietăților solului nu se poate vorbi despre mărirea fertilității lui. La sesiune s-a subliniat necesitatea cartării solurilor în fiecare sovhoz și colhoz în vederea aplicării celor mai raționale sisteme de îngrășare a pămîntului.

În cadrul sesiunii Academiei, alături de problemele producției vegetale, un loc important l-au ocupat problemele producției animale. În rezoluția plenarei C.C. al P.C.U.S. din decembrie 1959, s-a subliniat necesitatea dezvoltării continue a creșterii animalelor, a mării șeptelui și a productivității pe cap de animal furajat. Plenara a stabilit că este necesar să se producă, în mod suplimentar, peste prevederile septenalului, încă 4-5 milioane tone de carne. De aceea sesiunea Academiei s-a preocupat de punerea în valoare a rezervelor pentru sporirea producției de carne. În acest scop este necesară organizarea pe scară largă a încrucișării dintre rasele de animale și sporirea prolificității scroafelor și oilor.

Pentru a se obține producții ridicate la animale este necesar să se asigure dezvoltarea continuă a bazei furajere. Sesiunea a făcut recomandări privitoare la îmbunătățirea pășunilor naturale, la munca de selecție în domeniul ierburilor furajere și la dezvoltarea producției de furaje bogate în albumine.

Sarcinile plenarei C.C. al P.C.U.S. din decembrie 1959 pot fi realizate numai cu ajutorul mecanizării complexe a muncilor agricole. În domeniul mecanizării agriculturii, oamenii de știință au un cîmp larg de activitate. Colhozurile și sovhozurile așteaptă mașini perfecționate pentru recoltarea porumbului, a cartofilor și sfeclii de zahăr, pentru difuzarea îngrășămintelor și pentru mecanizarea proceselor de producție în fermele de creștere a animalelor.

La sesiune s-a scos în evidență necesitatea studierii problemelor legate de economia și organizarea colhozurilor și a sovhozurilor. Academicianul Kolesnev a arătat că este necesară o concentrare a forțelor în acest domeniu pentru abordarea problemelor de perspectivă ale organizării producției agricole.

Eforturile milioanele de oameni ai muncii din agricultura sovietică, unite cu cele ale oamenilor de știință, anunță o primăvară promițătoare de recolte îmbelșugate.

MAȘINILE VIITORULUI

de acad. A. A. BLAGONRAVOV

Nu e ușor să-ți imaginezi mașinile pe care le vom construi peste 50—100 de ani, pentru că tehnica contemporană se dezvoltă cu pași de uriaș. Acum 60 de ani, oamenii visau încă la zborurile cu aparate mai grele ca aerul, acum 30 de ani folosirea energiei intranucleare se contura abia ca o perspectivă îndepărtată și nu mai departe de cît în urmă cu 10 ani posibilitatea atingerii Lunei cu un corp terestru părea de domeniul fanteziei. Același lucru se petrece și în domeniul construcției de mașini. De aceea, vorbind despre mașinile viitorului, nu putem decît să ne referim la tendințele fundamentale ale dezvoltării în acest domeniu.

În mod obișnuit, mașinile se împart în două categorii: mașini-motoare și mașini de lucru. Mașinile motoare transformă energia chimică, electrică sau de altă categorie în energie mecanică pe care mașinile de lucru o folosesc în procesele tehnologice.

În domeniul construcției de mașini energetice se folosesc pe scară din ce în ce mai largă mașinile rotoare de tipul turbinei cu aburi, hidraulice și cu gaze, generatori și motoare electrice. În urmă cu circa 20 de ani, turbina cu gaze abia începuse să-și croiască drum în aviație, iar astăzi ea a înlocuit aproape în întregime motoarele obișnuite cu combustie internă. În ultimii ani asistăm la lupta dintre turbina cu gaze și motorul cu combustie internă, chiar și în sectorul construcției de automobile.

În felul acesta, mașinile rotoare ocupă rînd pe rînd poziții dominante într-o serie de ramuri ale tehnicii și continuă să cucerească mereu alte domenii.

Construcția de mașini energetice este una din primele ramuri ale tehnicii care a folosit energia intraatomică. Savanții și inginerii nu se mulțumesc cu rezultatele obținute. La ordinea zilei se află o sarcină nouă și anume găsirea unor metode eficiente de transformare nemijlocită a energiei chimice și intranucleare în energie electrică. Cu cît este mai scurt lanțul transformărilor pe care le suferă energia, cu atît sînt mai mici cheltuielile neproductive și cu atît mai eficace este utilizarea energiei respective.

Mașinile-motoare ale viitorului, care se vor baza pe transformarea nemijlocită a energiei chimice și intranucleare vor avea un aspect cu totul nou, vor fi mult mai economice, iar puterea lor specifică va fi mult mai mare.

În ceea ce privește mașinile de lucru, se tinde spre creșterea productivității și a preciziei operațiilor efectuate de ele. În condițiile rîndirii continue a vitezei și preciziei operațiilor, a complexității proceselor executate de mașini, funcțiile lor de comandă devin și ele tot mai complexe și uneori depășesc chiar puterile omului. De aici decurge perspectiva introducerii pe o scară tot mai largă a mașinilor automate, care funcționează după un program dinainte stabilit, fără participarea nemijlocită a omului.

În viitorul apropiat vor fi rezolvate problemele automatizării complexe a celor mai importante categorii de mașini care se produc în serie, precum și problemele creării de ateliere și uzine automate. În prezent, prin automatizare complexă trebuie să înțelegem nu numai automatizarea operațiilor de producție, de bază și auxiliare, ci și automatizarea proceselor de transport, evidență și calcul.

Rezolvarea acestor probleme este posibilă numai în condițiile folosirii pe scară tot mai largă a ultimelor realizări ale fizicii, mecanicii și electronicii. Acum se lucrează mult în această direcție, iar în viitorul apropiat se va lucra și mai mult.

Între mașinile automate de azi și mașinile existente la începutul acestui veac este o deosebire tot atît de mare ca între avionul modern cu reacție și primele aeroplane. Mașinile moderne sînt înzestrate cu dispozitive electrice, electronice, pneumatice și hidraulice cu ajutorul cărora se rezolvă cu succes sarcina transmisiei energiei, mișcărilor și comenzilor cu orice viteză și în orice direcție. Se lucrează de asemenea la rezolvarea problemei dirijării și coordonării activității unor întregi complexe automate de la distanță.

În zilele noastre a apărut necesitatea creării unor mașini de tip nou, care să îmbine productivitatea înaltă și precizia mașinilor automate specializate cu „flexibilitatea” și capacitatea de adaptare a utilajului universal. Primele mașini-unelte cu cifru au apărut abia cu cîțiva ani în urmă, iar la sfîrșitul septenalului parcul lor va atinge în U.R.S.S. cifra de cîteva mii. Folosirea acestora este atît de avantajoasă datorită simplității reglării pentru o nouă operație, reducerii volumului de muncă manuală și creșterii preciziei, încît relativa lor complexitate nu constituie o piedică pentru utilizarea lor în proporții de masă.

Mașinile automate ale viitorului se vor dezvolta tot mai mult pe principiul autoreglării, adică al adaptării automate a mașinilor la schimbarea condițiilor de lucru, precum și pe principiul autoinstruirii — evidența automată a particularităților procesului de muncă și elaborarea, de către mașina însăși, a programului optim de lucru.

Trebuie să ne așteptăm la transformări esențiale și în ramura mașinilor de transport. Motoarele cu reacție, care au cucerit transportul aerian, vor fi introduse, fără îndoială, pe scară largă și în transportul terestru. Încă de pe acum se conturează perspectivele transportului cu motoare cu reacție, fără roți și fără șine.

În sfîrșit, există o tendință comună tuturor ramurilor construcției de mașini. Ea apare în legătură cu extinderea necontenită a domeniilor de folosire a mașinilor, cu regimul lor de muncă și condițiile de exploatare. Cresc necontenit vitezele de lucru, temperaturile, presiunile, sarcinile de șoc și vibrațiile ale mașinilor moderne. Și odată cu acestea, cresc necontenit cerințele în ceea ce privește precizia și siguranța operațiilor executate de către mașini. De aceea, mașinile viitorului vor fi construite din materiale care se deosebesc esențial de acelea pe care ni le oferă mediul natural.

De pe acum, oamenii de știință creează cu talent și perseverență, mașinile viitorului.

Pseudo înțelepciunea homeopatiei

Sub acest titlu, ziarul „Izvestia“ din 8 aprilie 1960 a publicat un amplu articol colectiv, semnat de un grup de reprezentanți ai științei medicale sovietice, printre care acad. A. Bakulev, N. Blohin, P. Sergheev, V. Timakov și alții. Autorii articolului supun unei analize profunde și combat cu argumente temeinice așa numitul curent homeopatic din medicină.

Autorii articolului își propun, mai întâi, să răspundă la întrebarea „Ce este homeopatia?”.

„Tăgăduind doar în vorbe tezele vădit idealiste ale lui S. Hahnemann, fondatorul acestei orientări în medicină, homeopatii contemporani sint prizonierii dogmei lor principale, care sună astfel: „Cazurile similare pot fi tratate în mod similar”. Ei tratează orice afecțiune cu acele substanțe care, administrate în doze mari, provoacă simptomele cele mai asemănătoare cu boala de care suferă pacientul. Pentru tratamentul malariei, homeopatii recomandă aceleași substanțe care provoacă boala, dar în cantități infime. Uneori, doza administrată bolnavului nu cuprinde nici măcar o moleculă din substanța activă de care a fost vorba. Bolnavul este tratat cu... apă simplă.

Pentru diferite boli, homeopatii prescriu unul și același medicament. Gran-nikova, de pildă, recomandă (în „Scurt îndreptar homeoterapeutic”) nuca vomica pentru 40 de boli, iar arnica pentru 48 de boli. Or, este imposibil să ne imaginăm că unul și același medicament poate fi eficient în 40—50 de boli diferite!

Netemeinicia acestei dogme apare evidentă dacă încercăm să reflectăm cu seriozitate asupra problemei. Există boli care nu au nimic comun între ele și prezintă simptome asemănătoare. De altă parte, maladiile grave pot să nu fie însoțite, un timp, de simptomele caracteristice. Iar sarcina fundamentală a medicinei este de a lupta cu boala, nu cu simptomele ei.

Medicina cunoaște o serie de boli, așa-numite maladii profesionale, ca de pildă silicoza la mineri, împotriva căreia acționează cu măsuri profilactice. Ajungând în plămâni, praful de cărbune poate provoca o bronșită cronică, care duce la enfizem pulmonar. În acest caz, este cu totul lipsit de sens să se prescrie bolnavului cărbune în doze de miimi de miligram, așa cum recomandă homeopatii, cu atât mai mult cu cât omul asimilează zilnic, odată cu hrana, o cantitate mult mai mare de carbon.

Unele boli se manifestă în același fel la oameni și la animale. Astfel, cu ajutorul unei mari cantități de colesterolă academicianul Anicikov a reușit să provoace experimental arterioscleroză la animale. Homeopatii contemporani au tras de aici concluzia că arterioscleroza poate fi tratată cu doze de colesterolă de ordinul miimilor de miligram sau mai mici. Absurditatea acestei concluzii este evidentă deoarece, chiar și în cazul unui regim alimentar sărac în colesterolă, organismul omenesc asimilează zilnic cel puțin un gram de colesterolă, adică o doză de o mie de ori mai mare decât cea recomandată de homeopatii. E ca și cum am trata o arsură provocată de acid clorhidric concentrat cu încă o picătură din același acid, diluat!

Homeopatii vădese aceeași absurditate și în cazul sării de bucătărie, care poartă denumirea de „natrium muriaticum”, pe care ei o recomandă în diferite boli (tuse, constipație, boala lui Basedow etc.), în diluții care corespund unui miligram de clorură de sodiu la o mie de tone de diluant. Se știe însă că omul asimilează zilnic, odată cu hrana, câteva grame de sare de bucătărie.

Acum 100 de ani acest mod de a prescrie medicamentele era oarecum justificat prin aceea că, așa cum arăta Hahnemann, substanța mult diluată capătă însușiri noi, „forță vitală”, potențându-se prin diferite manevre manuale de amestecare a substanței. Astăzi nimeni nu mai poate susține acest lucru, deoarece scindarea atomului nu poate fi realizată nici prin „amestecare” și nici prin „diluare”. Înțelegând absurditatea dozelor infime, unii homeopatii contemporani au fost nevoiți să renunțe la diluțiile lor clasice: 10⁻³⁰, 10⁻⁶⁰, 10⁻²⁰⁰. Diluția 10⁻³⁰ înseamnă că o picătură de esență se diluează într-o masă de apă egală cu masa globului pământesc! S-a calculat că la o greutate moleculară de 125 și la diluția de 10⁻³⁰ bolnavul ar trebui să bea 300.000 litri de medicament pentru a avea șanse să obțină o moleculă din preparatul respectiv.

Dar caracterul pseudostiințific al homeopatiei — afirmă în continuare autorii articolului — nu se vedește doar în modalitatea dozării medicamentelor. Homeopatia se bazează, în primul rând, pe așa-zisele „senzații subiective”. Pentru

ei nu caracterul inflamației articulațiilor prezintă importanță, ci senzația de artralgie, nu atât creșterea temperaturii, cât mai ales senzația de febră resimțită de bolnav. De aici pînă la experiențele lui Hahnemann n-a mai fost decît un pas. Administrînd o doză obișnuită de scoarță de arbore de chinină, folosită pentru tratamentul malariei încă din veacul al XVII-lea, Hahnemann a obținut o senzație de slăbiciune, fierbințeală și frisoane. Aceasta a fost suficient pentru a recomanda chinina, în doze homeopatice, pentru tratamentul malariei. Dar, după cum se știe, malarie nu poate fi tratată eficient decît cu doze mari de chinină.

În continuare, homeopatia este analizată sub alte aspecte, la fel de importante. „Într-un număr mare de „experiențe” făcute de homeopatii s-a cercat acțiunea unui imens arsenal de mijloace homeopatice asupra oamenilor sănătoși. Homeopatii nesocotesc faptul că reacția organismului sănătos diferă adesea de reacția organismului bolnav, iar reacția omului se deosebește de cea a iepurelui de casă. Dar nu aceasta este principala lipsă a „cercetărilor” mai sus amintite. Fiecare cercetător și-a concentrat atenția asupra diferitelor simptome, în mare parte exprimate subiectiv. Drept rezultat, s-a obținut un tablou cuprinzînd un număr extraordinar de mare de simptome ale diferitelor mijloace „experimentale”. În anul 1957, frații Prokop au adunat simptomele homeopatice ale pulsatillului pe perioada 1824—1955. Aproape că nu există simptom care să nu fie amintit. Este un mijloc într-adevăr miraculos, un panaceu universal!”

Vorbînd despre principala particularitate a unei discipline științifice, autorii articolului se referă la dezvoltarea și lărgirea continuă a limitelor ei. Or, în răstimp de 125 de ani, știința medicală a străbătut un drum fecund în toate ramurile sale, pe cînd homeopatia a rămas închisată în dogmele primordiale hahnemanniste.

Mai departe articolul analizează cauzele „succeselor” înregistrate de homeopatie.

„Argumentul principal în favoarea homeopatiei, folosit pentru masele largi, este, chipurile, „verificarea prin practică”, adică succesele tratamentului homeopatic. Dar succesele sint mult exagerate, tot așa cum este exagerată și greutatea specifică a asistenței homeopatice. Rezultatele pozitive ale tratamentelor homeopatice sint popularizate cu mult tărăboi în timp ce succesele medicinei științifice sint socotite foarte normale, ca ceva de la sine înțeles.

Rezultatele pozitive ale homeopatiei, atîtea cite există trebuie puse pe seama rolului sistemului nervos în procesele patologice și mai ales pe influența sugestiei.

Unul din „atu-urile” homeopatiei este tratamentul bolilor de piele. Dar se uită că, încă în anul 1895, prof. A. I. Kojevnikov a vindecat cu succes cazuri de eczemă și furunculoză prin sugesție. În ultimul timp, A. I. Kartamișev a publicat o serie de lucrări despre tratarea cu succes a majorității bolilor de piele cu ajutorul sugesției.”

Dar asta nu înseamnă că putem accepta orice aventură în domeniul medicinei, așa cum ar fi de pildă, orientarea chiropracticienilor din S.U.A. Și aceștia au teoriile lor, la fel de „fundamentate” ca și aceea homeopatică.

Dar și în acest caz, se impune totuși o întrebare: „în ce măsură folosesc ei cunoștințele căpătate de institutele de învățămînt, în activitatea practică? Homeopatii sint de fapt niște autodidacți și totuși pretînd să se creeze o catedră de homeopatie, fără să-și dea seama ce situație ciudată s-ar crea astfel! Studentii vor învăța fizică, chimie, biochimie, farmacologie, iar catedra de homeopatie ar dezminți tot ceea ce li s-a predat la celelalte cursuri. Dozările pe care le-ar studia contrazic și fizica și chimia. Cunoașterea proceselor biochimice și patofiziologice s-ar dovedi inutilă. Farmacologia fundamentată științific ar trebui dată uitării, și în locut ei ar trebui studiată „patogeneza medicamentelor”.

În încheiere autorii articolului cer Ministerului Sănătății al U.R.S.S. să adopte o poziție clară în problema dezbătută, întrucît „nu poți recunoaște, în același timp și astronomia și astrologia”.

În timpul unei operații dificile

Stadiul actual al luptei împotriva cancerului

Părerea unui specialist sovietic

Lupta împotriva cancerului este unul din obiectivele principale ale medicinei moderne. Oamenii de știință sovietici, cu sprijinul larg al statului, desfășoară o vastă muncă de cercetări în această direcție, cu rezultate promițătoare. În dorința de a împărtăși cititorilor noștri câteva dintre aspectele activității științifice pentru profilaxia și combaterea cancerului ne-am adresat lui S. A. HOLDIN, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale, șeful clinicii chirurgicale a Institutului de oncologie din Leningrad.

— Spre ce țeluri sint îndreptate, în prezent cercetările oncologilor sovietici?

Oncologii sovietici își concentrează activitatea în direcția studierii cauzelor care duc la apariția cancerului și a afecțiunilor precanceroase. Paralel cu aceasta se elaborează metodele privind tratamentul cancerului atît pe cale chirurgicală, cît și cu ajutorul razelor sau a metodelor chimio-terapeutice.

Pentru a cunoaște cauzele care determină apariția cancerului, oamenii de știință sovietici studiază factorii exteriori care acționează asupra organismului, factori de natură chimică și fizică cum ar fi, de pildă, radiația solară și cea ionizantă. Pe de altă parte, se studiază și substanțele cu acțiune nocivă care apar în organismul omului, ca rezultat al tulburării metabolismului și al activității glandelor cu secreție internă. În acest domeniu desfășoară o activitate prodigioasă acad. N.N. Petrov, L.M. Șabad, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S. și alți oncologi sovietici. Școala profesorului L. A. Zilber, precum și aceea a profesorului A. D. Timofeevski se ocupă cu descoperirea virusilor care provoacă dezvoltarea malignă a țesuturilor la animale și la oameni. De problemele perfecționării metodelor de tratament chirurgical, combinat cu tratamentul cu raze și cu hormoni, se ocupă Institutul de oncologie din Leningrad al Academiei de Științe Medicale, condus de acad. A. I. Serebrov, Institutul de oncologie clinică experimentală din Moscova condus de N. N. Blohin, președintele Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S. și Institutul Hertzen din Moscova.

La aceste institute îndeosebi la Institutul din Moscova se lucrează intens la elaborarea unor metode noi de tratament pentru tumorile maligne.

— Ce însemnătate prezintă și ce metode se preconizează în tratamentul post-operatoriu?

— Tratamentul cancerului apărut pe diferite organe necesită o individualizare minuțioasă. Intervenția chirurgicală, neasociată cu alte tratamente, dă re-

zultate numai la formele de cancer incipient. Într-un stadiu mai avansat, este necesar să se recurgă, în afară de operația propriu zisă, la tratamentul cu raze Roentgen înainte și după operație, precum și la terapia cu preparate chimice și cu hormoni în perioada post-operatorie. Datorită folosirii acestor metode cresc șansele de însănătoșire a bolnavului sau de prelungire a vieții lui după operație.

— Ce perspective există pentru conjugarea eforturilor, pe plan internațional, în lupta împotriva cancerului?

— Colaborarea internațională în lupta împotriva cancerului a început să se facă simțită odată cu înființarea Asociației internaționale de luptă împotriva cancerului. La acest for au aderat majoritatea țărilor, printre care Uniunea Sovietică și R. P. R. În cadrul Asociației au luat ființă o serie de comitete care se ocupă cu clasificarea tumorilor, studierea particularităților demografice ale răspîndirii cancerului, elaborarea celor mai eficiente metode de tratament etc. Schimbul de experiență între țările membre ale Asociației contribuie la aprufundarea studiilor în problema cancerului.

— Ce părere aveți despre lucrările oncologilor romini?

— Activitatea oncologilor romini se află la nivelul general al studierii cancerului și al elaborării măsurilor de luptă împotriva lui. Institutul de oncologie din București condus de dr. O. Costăchel are mari perspective în ce privește organizarea cercetărilor științifice și desfășurarea luptei împotriva cancerului în R.P.R.

În încheiere, aș dori să adaug că în România ni s-a făcut o primire caldă, că ni s-a oferit posibilitatea să cunoaștem realizările țării d-voastră în domeniul cultural și economic. Plecăm din țara d-voastră cu cele mai bune impresii.

A. Vlad

GRAHAM GREENE DESPRE UNIUNEA SOVIETICĂ

La 2 aprilie, pe bordul unui avion cu reacție „Comet 4-B” a sosit la Moscova celebrul scriitor englez Graham Greene iar la 5 aprilie s-a și înapoiat în patrie. Intrebat de un reporter de la „Literaturnaia gazeta” cu ce prilej a făcut această „vizită fulger”, Greene a răspuns:

— Compania de aviație engleză „BEA” m-a invitat să iau parte ca pasager de onoare la prima cursă făcută în U.R.S.S. de un „Comet” iar eu am primit invitația cu plăcere. Era o ocazie să vizitez Moscova, să-mi revăd prietenii ruși, să vizionez piesa făcută după romanul meu „Americanul liniștit” și pusă în scenă de Teatrul de dramă și comedie din Moscova, în sfârșit să văd spectacole de balet — nu erau destule motive care să mă determine să fac un zbor de trei ore jumătate?

— Ați mai fost la Moscova?

— E a patra vizită pe care o fac în Uniunea Sovietică — a arătat Graham Greene. În 1957, în drum spre Pekin, am rămas aici o zi. La întoarcere am stat la Moscova două zile, care au trecut ca două clipe. Apoi am vizitat Uniunea Sovietică timp de zece zile cu fiul meu Francis, în vîrstă de 22 de ani. Am stat la Moscova și Leningrad, am cunoscut pe indelele oamenii sovietici. Știți ce m-a impresionat cel mai mult? Mai întâi, uimitoarea ospitalitate! În al doilea rînd, Kremlinul... La Londra există multe fotografii și desene care înfățișează Kremlinul. Dar nu redau coloritul, frumusețea feerică a acestui mare ansamblu arhitectonic în care s-a concretizat atât de desăvîrșit geniul rus. În sfârșit, m-a uluit Iasnaiia Poliana. Încă din copilărie am început să citesc romanele lui Pușkin, Tolstoi, Dostoievski, Cehov, Turgheniev... Cel mai mult m-au pasionat, însă, operele lui Tolstoi și Cehov. Așa încît atunci cînd am venit în U.R.S.S. m-am grăbit să vizitez Iasnaiia Poliana și casa lui Pușkin din Leningrad. Și am încercat o emoție cunoscută desigur de toți cei care iubesc tezaurul culturii universale. Frumoasa Iasnaiia Poliana mi-a lăsat o impresie de neșters...

— Știți că romanele dv. „Americanul liniștit” și „Agentul nostru din Havana” se bucură de mare popularitate în țara noastră?

— Da, am aflat și mărturisesc că m-am bucurat. Mi s-a spus că au fost citite de milioane de oameni... E un lucru extrem de reconfortant!

— Cititorii ar dori să afle la ce lucrați acum.

— Înainte de a răspunde la întrebare, aș dori să arăt că am scris peste douăzeci de cărți. Cred că pentru cititorul sovietic ar putea să prezinte interes romanul „Cheia problemei”, pe care-l traduce acum prietenul meu Boris Izakov. Acum, câteva cuvinte despre ultima mea carte. În urmă cu cîva timp am avut prilejul să petrec șapte luni în Congo-ul belgian și să studiez de aproape viața bolnavilor dintr-un spital de leproși. Nu va fi un roman politic ci povestea unor oameni căzuți într-o mare nenorocire. Deocamdată asta-i tot ce pot spune despre noua carte, pe care probabil că am s-o sfîrșesc în cursul verii. Dintre lucrările scrise în ultimii ani aș mai putea cita „Îndrăgostitul îngăduitor”, care se joacă de aproape un an la „Globe-Theater” din Londra. E a patra piesă a mea, ceea ce nu-i prea mult, dar în viața unui scriitor există și multe alte probleme și preocupări.

— Cum vă organizați ziua de lucru?

— Cred că organizarea zilei de lucru e o chestiune pe care fiecare scriitor o rezolvă în felul lui. Eu locuiesc în centrul Londrei, lângă Piccadilly-Square. În stradă e mult zgomot, dar la mine în apartament e liniște. Și totuși nu prea scriu la Londra, ci plec la mare, la Brighton, sau în Italia... Cînd mă hotărîsc să scriu, a doua zi mă scol neapărat înainte de ora opt dimineața și imediat după dejun mă așez la masa de lucru. Nu scriu mai mult de cinci sute de cu-

vinte pe zi. Vorbesc, se înțelege, de prima formă, pe care apoi o mai cizelez, o finizez. După ce am scris 500 de cuvinte îmi îngădui să mă odihnesc, să hoinăresc puțin. Îmi place grozav de mult să umblu și probabil că de asta și căiătoresc așa de des.

— Care este, după părerea dumneavoastră, cea mai caracteristică trăsătură a literaturii engleze contemporane?

— Cred că în literatura engleză poezia a fost și a rămas pe primul pian, cam așa cum s-a întimplat cu romanul în literatura rusă.

Apoi, uitîndu-se la ceas Graham Greene și-a cerut iertare, dat fiind că fiecare clipă din cele trei zile petrecute la Moscova îi era cu strășnicie drămuică.

— Vă rog să mă iertați, dar sînt așteptat, mă grăbesc... Să ne vedem dimineață la Teatrul de dramă și comedie, unde se joacă piesa după romanul meu...

...Probabil că Teatrul de pe strada Taganka din Moscova n-a fost de mult așa de aglomerat ca sîmbătă 2 aprilie. „Americanul liniștit” se joacă aici cu mult succes de aproape doi ani, dar în seara aceea a fost extrem de multă lume.

Spectatorii l-au întîmpinat pe Graham Greene cu aplauze furtunoase. Iar operatorii cinematografici și fotoreporterii l-au așaltat pînă în clipa cînd, în sfîrșit, a început spectacolul și ne-am pomenit în depărtatul Vietnam.

În pauză Greene a fost asaltat de amatorii de autografe. În al doilea antract cîțiva reporteri mai nerăbdători l-au întrebat:

— Vă place spectacolul?

— Da, e o încercare onestă de a pune în scenă un roman dificil pentru teatru — a răspuns scriitorul. Sînt foarte recunoscător artiștilor, regizorului, directorului și spectatorilor pentru această seară care mi-a dat emoții extrem de puternice. Sper că nu veți urma exemplul unor americani care l-au identificat pe Fowler, eroul romanului, cu mine... Dar există totuși ceva comun între noi. În decembrie 1952, în Vietnamul de nord am văzut cadavrele unei femei și al unui copil zăcînd într-un șanț. Și atunci, la fel ca Fowler, am urît războiul!

La sfîrșitul spectacolului, care s-a bucurat de mult succes, artiștii l-au invitat pe Greene în culise. Scriitorul și-a împărtășit impresiile despre spectacol, aprecînd munca regizorului, jocul actorilor, arta pictorului scenograf:

— Spectacolul e foarte aproape de textul romanului, mult mai apropiat decît filmul american. În film eroul principal e Pyle, iar Fowler e un englez naiv care a devenit un instrument al comuniștilor. Sînt foarte bucuroși că am avut prilejul să văd spectacolul dv... Seara asta, și în general întîlnirea cu Moscova, m-au impresionat profund. Cred că țările noastre pot și trebuie să trăiască în pace și înțelegere. Acum toată lumea spune de altfel așa și lucrul e perfect adevărat. Englezii își dau seama că atmosfera e mai destinsă decît acum șase ani. Și de aceea sînt animați de sentimente de prietenie față de N. S. Hrușciov și-i doresc multă, multă sănătate.

O AMENI ȘI CARACTERE

În ziua de 24 martie 1960, — trei zile după echinoxul de primăvară, o zi după sosirea tovarășului Hrușciov la Paris, — „Literaturnaia gazeta” (și această asociație constituie singurul comentariu pe care mi-l permit la săptămîni care vor urma) a avut ideea remarcabilă de a publica în pagina doua rubrica amplă intitulată „Caracterul sovietic”. Faptele relatate, însoțite de facsimile ale scrisorilor — în timp ce eroii Pacificului Ziganșin, Kriucikovski, Popovski și Fedotov se îndreptau spre patrie aureolată de magnetul miilor de aparate fotografice ale ziariștilor lumii, iertați-mi această nouă asociație, nu m-au putut stăpîni... — săptămîni din „Literaturnaia gazeta” sînt, deci, următoarele:

Nikolai Slizkin, constructor de metrou din strada Losevskaia 4, roagă redacția să-i publice o invitație — în numele lui și al vecinilor săi — adresată unui șofer necunoscut care a salvat viața cetățenei Maria Zimakova. Cum? Iată cum, conform relatării lui Slizkin: Mariei Zimakova i s-a făcut rău, foarte rău. Vecinii au coborît grabnic în stradă să găsească o mașină cu care s-o transporte la spital. Taxiurile erau toate ocupate și, ca un făcut, clipele se scurgeau, fără reușită. Cînd deodată apărui un camion — un camion, nu un taxi — condus de un tânăr șofer care opri imediat la solicitarea alarmată a oamenilor; după explicație, fără să întîrzie, zbură pînă în Losevskaia 4, deși, probabil, era „în tură” cu camionul său, — urcă în apartamentul Zimakovei, o transportă în cabină, extrem de grijuțiu, și ajuns la policlinică o duse în brațe pînă în sala de operație. După părerea medicilor, orice întîrziere ar fi fost fatală. Acum, cei din Losevskaia 4 nu cunosc numele șoferului; în viteză cu care s-a pe-

trecut salvarea Zimakovei, și poate nu numai în viteză, ci și în modestia și omenescul acțiunii, tîrîrul nu și-a spus numele. Cei din Losevskaia speră ca prin intermediul ziarului, să-l aibă printre ei, la un ceat, pe șoferul necunoscut.

Leonid K., student din Minsk se adresează Academiei de Științe a U.R.S.S. solicitînd — im-petrios — intrarea în detașamentul cosmonauților care se pregătesc pentru primul zbor interplanetar. Leonid K. invocă, din primele rînduri, dreptul de a fi cosmonaut și mai mult, datorită de a fi cosmonaut. Tatăl său, căzută în Războiul pentru Apărarea Patriei, iar și dat neîndoiește aprobarea pentru gestul său. Dar să lăsăm de o parte patetismul — scrie studentul din Minsk, cu acea pudoare

adolescentă în acoperirea emoțiilor grave. Și trece la „alac”. El pune textual aceste întrebări concrete și îndirjite: „Credeti în știința noastră? Eu cred! Credeți că omul va deveni stăpîn al altor planete? Eu cred...”. Și conchide: „Esențial e să faci primul pas cu curaj și totul va fi bine, vă rog să mă credeți”. Orice argumentare împotriva e respinsă dinainte, Leonid K. susține hotărît că s-a gîndit mult și pro și contra. „Iau întregă răspundere asupra mea. Cineva trebuie să fie primul. De ce să nu fiu eu? M-am născut în țara lui Lenin. Nu mai sînt copil. Am 24 de ani, nici un argument împotriva nu mă va satisface”. Și incheie: „Rezolvați mai îndrăzneț problemele”. Redacția publică facsimilul telegrammei transmise din Minsk prin care Leonid K. acceptă să se publice în ziar scrisoarea sa în cele din urmă — patetică. Alăturat, se publică răspunsul Comisiei pentru zborurile interplanetare de pe lângă Consiliul Astronomic al Academiei de Științe a U.R.S.S. Comisia îi mulțumește lui Leonid K. per-

tru elanul patriotic cu care înțelege să contribuie la cercetările științei sovietice. Deocamdată însă cererea lui nu poate fi satisfăcută, deoarece o seamă de probleme fundamentale pentru zborul omului în Cosmos, și, mai ales, pentru întoarcerea sa pe Pămînt, nu sînt încă rezolvate. (Răspunsul academic nu știrbește, desigur, cu nimic valoarea gestului lui Leonid K. Publicarea acestui dialog în „Literaturnaia gazeta” o dovedește).

În sfîrșit, Leonid Zaițev, dulgher, de naționalitate cîrvașă, face prin intermediul redacției — serisoarea sa e de asemenea în Jacsimil — următoarea propunere. Cu o lună în urmă, cu prilejul sărbătoririi Armatei Sovietice, a citit în „Literaturnaia gazeta” un reportaj despre colonelul-erou Dmitri Alexandrovici Reuțki care a orbit în luptele de la Stalingrad, iar azi, învingînd vînturile soartei, e propagandist la Kiev. Eroismul lui Reuțki l-a emoționat profund pe Zaițev (profund e prea puțin spus, după cum se vede). Intr-atît încît ojeră — dacă Reuțki și chirurgii sînt de acord — ochiul său sting spre a fi transplănat colonelului orb! Acest gest e însoțit de o simplă lămurire-zguduitoare: „Ii dau (ochiul — n.n.) nu pentru o gramă de aur, ci din toată inima”. Lîngă fotografia lui Zaițev ziarul publică refuzul categoric al colonelului Reuțki, răspuns scurt, sărbrit, copleșit, fără îndoială, de gîndul unui necunoscut, de gîndul unui tovarăș: „...Mă opun categoric. Nu-mi pot construi feteira pe nefericirea altora, aceasta e inadmisibil în societatea noastră atît de umană”.

...Dar, cum am spus, și cred că sînt în asentimentul tuturor, să nu adăugăm comentarii, zadarnice întotdeauna în preajma marilor frumuseți.

Radu Cosău

Moscova 1960. Piața Oholnii read

Ceea ce nu se schimbă...

Am vizitat Uniunea Sovietică în două rânduri: o dată în 1951, a doua oară, mai de curând, în 1957. De la o călătorie la alta am avut prilejul să constat, asemeni oricărui vizitator care poate compara evoluția unei țări de la un an la altul, schimbările uluitoare: un teren mlăștinos în 1951 devenise stadionul Lujniki în 1957, un loc viran bătut de vânturi în 1951 devenise hotelul Ukraina cu câteva zeci de etaje în 1957, câteva hectare de pământ în dreapta și-n stînga șoselei Leningradului deveniseră câteva hectare de blocuri. Dar nu despre lucrurile care s-au schimbat aș dori să vorbesc, ci despre un lucru care nu s-a schimbat. E vorba despre suflet. Se spune despre diferite popoare că au un „spirit“ care le definește și deosebește; cred că poporul rus are ceva mai mult decît spirit, are suflet.

M-am aflat odată la Karavaevo, în regiunea Kostroma, vizitînd, împreună cu o delegație agricolă, binecunoscuta în întreaga lume crescătoria de vite din acele locuri. Persoana cea mai însemnată a sovhozului era doctorul Steiman, o celebritate în malaiie, a cărui pasiune pentru zootehnie a lîngă un asemenea grad încît, atunci cînd s-a hotărît de către conducere să i se ofere o vilă mai confortabilă și la marginea așezării, între copaci și lac, el a refuzat, cerînd să albe posibilitatea de a locui lîngă grajduri. În ziua cînd am vizitat noi sovhozul doctorul Steiman era bolnav, avea o temperatură de peste 39°, doctorii îl interzisera să părăsească patul și bineînțeles, delegația se resemnase la ideea că nu-l va putea întîlni pe savant. Mai mult încă, directorul de la Karavaevo, el însuși un eminent specialist, cunoscînd năravurile „bătrînuțului“ (e tim-

pul să spunem că doctorul Steiman era un bărbat trecut de 70 ani) a luat măsuri ca acesta să nu aile de prezența musafirilor în sovhoz, pentru a nu-l veni ideea să coboare. Trecuseră citeva ceasuri de la sosirea noastră acolo, cercetam grajdurile și instalațiile ca de sanatoriu, treceam uimiți pe lîngă mulgătoare care purtau „Ordinul Lenin“ în piept, cînd deodată s-a născut un murmur general și în fața noastră apărîu însoțit de un medic disperat și de exclamații, un bărbat înalt, cu părul alb și mustață, îmbrăcat într-un elegant costum gris, sprijinindu-se cu vizibile eforturi într-un baston, cu fața trasă și înroșită de febră, cu ochii aprinși, adică doctorul Steiman, care aflînd că se află lîngă el niște țărani din România doritori să învețe, a venit în grajdul de vaci să dea cum numai el știe, explicații precise. De ce a fînt cu tot dinadînsul doctorul în științe Steiman, decorat cu „Ordinul Lenin“, laureat al Premiului Stalin, autor de tratate importante și traduse în citeva limbi străine, să coboare bolnav din pat, la 70 de ani și să discute cu un colectivist din Ialomîța, sullenindu-și minciunile, cum trebuie mulsă științific o vacă?

O săptămînă mai tîrziu, era seara, ne ridicasem foarte bine dispuși de la masă (toate mesele date în cinstea noastră de către colhozuri aveau darul să ne dispună de minune) cînd unul dintre delegații constată că nu-și mai găsește servietă. Toată lumea a căutat-o în dreapta și în stînga, dar din nu știu ce motive, poate și pentru că eram foarte bine dispuși, servietă n-a fost găsită. Fîind destul de tîrziu, a trebuit să ne imbarcăm în mașini pentru că gara unde se afla vagonul nostru era destul de departe, la cîțiva zeci de kilometri, și

n-avea nici un rost să ne prîndă noaptea pe drum. Ne-am luat rămas bun de la gazde, am plecat, am fluțurat batistele, toată lumea cînta, păgubașul dear avea o umoare mai neagră, din motive întemeiate. Nu că servietă ar fi avut preț, era o servietă oarecare din mușama cumpărată pe doi poli la cooperativa din sat, însă păgubașul — un țaran (pe atunci) individual de pe lînga Ottenîța — ținea înăuntru caietul cu însemnările de călătorie și o carte cu autograful doctorului Steiman. Am plecat din colhoz pe la 10 seara, am ajuns la vagon pe la 12 și jumătate; tocmai în clipa cînd se dezlănțuise o ploaie cumplită, bătînd în ferestre cu zgomot și făcîndu-ne să binecuvîntăm ideea de a pleca la vreme. Pe la orele două cînd ne pregăteam de culcare, s-au auzit citeva bubuituri în ușa vagonului. Tu- net? Nu! Era, ud pînă la piele, președintele colhozului însoțit de patru colhoznicî, cu o armonică și unele sticle. Veniseră oamenii, călări în furtună să aducă servietă pe care cineva a găsit-o, după plecarea noastră. De ce au alergat cei cinci prin ploaie, cu o servietă din mușama, un caiet de notițe și o carte cu autograf?

Șase ani mai tîrziu mă aflam, tot într-o seară, în „Orașul scriitorilor“ de lîngă Moscova, vizitîndu-l pe Nazim Hikmet. Pe lîngă Moscova e un fel de a vorbi, intrucît e o oarecare distanță, ceva, dacă nu greșesc, asemănător cu distanța București-Snagov. Se inse-rase, trebuia să mă întorc la Moscova pentru un spectacol, în „Orașul scriitorilor“ însă nu exista stație de taxiuri, șoferul lui Nazim lipsea, alt mijloc de locomoție nu aveam la îndemînă și trebuia, trebuia negreșit să ajung în centrul Moscovei ca să mă întîlnesc cu tova-

Operatorul Șasa Așurov

rășli mei din delegație la un spectacol al lui Raikin. Eu eram necăjit, gazda asemenea. Atunci Hikmet a chemat la telefon un prieten din Moscova, a schimbat două cuvinte cu el și, după ce a pus jos receptorul mi-a făcut semn din cap să flu liniștit.

— Vine!
— Cine vine?
— Prietenul meu.
A spus un nume, era un inginer sau doctor rus, nu mai știu precis.
— Cînd vine?
— A plecat. Ascultă un con-

cert de Brahms la radio, dar a plecat.

Omul a venit, Nazim Hikmet a făcut prezentările, ne-am așezat în mașină, viteza legală a fost respectată cu aproximație și am ajuns la timp în fața teatrului. Acolo am mulțumit proprietarului mașinii și ne-am despărțit. De ce a renunțat un rus la concertul de Brahms ca să se arunce în „Pobeda“ și să transporte un necunoscut din București la teatru?

Al. Mirodan

Stepă, stepă pustie. De pe cucuiul unui gorgan, o zeitate primitivă cioplită în piatră, vestigiul al epocii polovțiene, străjuiește de vreo opt secole nemărginirea. Praful stîrnit de mașină se răsternă în urmă-ne ca o trenă și apoi se depune gros și albicios, înăbușînd vegetația sărăcăcioasă. Asta-i stepa Sivașului, netedă ca în palmă, fără fîntini și puțuri, iar vara fără un strop de ploaie.

Dar ce s-a întîmplat? În fața-ne, departe către orizont, răsare fără veste întinderea albastră a unui lac. Pe maluri o pădure și, ceva mai departe, să nu ne credem ochilor, struți, antilope și reni. O adevărată oază. Dacă n-ar fi renii, mai mai că ne-am crede în Africa. Așa încît ne mai înviorăm puțin, dar nu pentru multă vreme, căci lacul nu-i decît o amăgire, unui din mirajele care ne-au încercat nu o dată de-a lungul călătoriilor noastre.

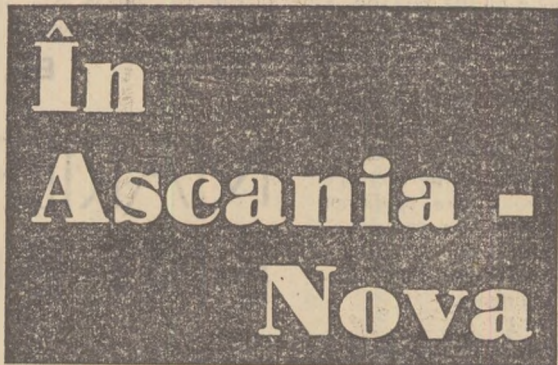
Spre a izgoni ispita închid ochii și, cînd îi redeschid, bag de seamă că lacul a dispărut, evaporat parcă în atmosfera toridă. Animalele continuă, însă, să puncteze peisajul ba chiar, cum între timp ne-am mai apropiat, se zărește din ce în ce mai deslușit. Dar bine, asta-i vestita Askania-Nova! exclam bucuros c-am scăpat de neplăcerile drumului.

În Uniunea Sovietică, Askania-Nova e socotită rezervație naturală. Și pe drept cuvînt, dat fiind că ocupă un teritoriu de 33.000 de hectare de stepă, din care cea mai mare parte n-a cunoscut pînă acum fierul plugului. Vinătoarea și cositul sînt interzise în tot timpul anului, căci menirea rezervației este de a conserva nu numai flora și fauna autohtonă, dar și cea provenită din alte continente.

Vasăzică, un fel de grădină zoologică, veți spune dumneavoastră... Dacă vreți, da, cu deosebire că la Askania-Nova animalele trăiesc în deplină libertate, ca la ele acasă. Și apoi, într-o grădină zoologică poți afla toate soiurile de animale, în timp ce în rezervația pe care tocmai sîntem pe cale s-o vizităm nu poți întîlni nici unul din marile carnișiere: tigri, lei, lupi, ori altele de soiul lor. În schimb, se află aci specii de animale care nu figurează în nici un atlas zoologic și cărora, mai mult chiar, nu li s-a găsit pînă acum numele potrivit.

De pe toate latitudinile

Iată-ne deci trei la număr, călătorind prin stepă: Nikolai Lobanov, cercetător al Institutului ucrainean „M. Ivanov“, autorul rîndurilor de față și un cerb indian din specia „rusă“. Pe parcurs, Lobanov îmi dă o serie de amănunte și, în timp ce eu mă străduiesc să le notez din mers, cerbul, o făptură grațioasă, cu picioare lungi și coarne rămuroase se ține scapi de mine înghiontindu-mă cu botul umed și catifelat, sau gîdilîndu-mi urechile cu răsufllarea lui fierbinte. Se pare însă că interesul pe care mi-l arată e de natură strict economică, deoarece, la un moment dat, mă tre-

zesc înhățat de mincă, pe care animalul începe s-o rumege cu poftă. Se vede că pentru el, îmbrăcămîntea pe care o purtam era cine știe ce delicatose.

Apariția noastră e întîmpinată de animale cu sunete care de care mai ciudate. Un struț african se depărtează prucînt, preferînd pesemne să-și vadă de treburile lui păsărești decît să dea ochii cu noi. La Askania-Nova struții au fost acclimatizați de multă vreme, așa că n-ar fi de mirare dacă într-o bună zi au să fie crescuți cu sutele, în gospodăriile colhoznicilor.

Cerbii regali din Extremul Orient și obișnuitele căprioare din Europa o iau și ele la goană, cu gîturile alungite, de parc-ar vrea să-nghită spațiul. În schimb zebrele, cu dungile lor pe care cu greu ne vine să credem că nu sînt pictate defilează mîndre, sigure de agilitatea lor, în timp ce lamele mițoase ne aruncă priviri disprețuitoare.

Cînd în urmă cu trei ani au fost aduși aici, tocmai din regiunile polare și reni, mulți dintre specialiștii rezervației erau de părere că n-o vor duce mult, nu numai din pricina căldurii, dar și din lipsa alimentului lor principal, mușchiul, cu care de obicei se hrănesc în tîndră. Părerile acestea s-au dovedit, însă, neîntemeiate. În ce privește hrana, soluția a fost găsită de șeful de echipă Vasili Ivanenko care, frecînd lucerna cu mușchi a preparat un furaj pe care la început renii l-au gustat cu neîncredere, dar pe care, mai apoi, l-au găsit destul de gustos.

Și yacii din Tibet s-au obișnuit destul de bine cu căldura. Ba au dat chiar naștere în rezervație unor urmași viguroși.

Askania-Nova mai e populată apoi de multe capre, antilope, mufloni, cai Prjevalski și bizoni.

Pot fi reeducați bizonii?

Pe bizoni i-am vizitat însoțit de Vasili Ivanenko. Culegînd o nuia de pe jos, a pornit plin de curaj spre adaptoarea unde se adunaseră roată bizonii, boii

zebu și vacile. Subliniez, plin de curaj, deoarece bizonii nu prea suferă în preajmă animale străine, iar noi, dacă am fi fost în locul lor, ce altceva ne-am fi putut considera. Așa că eu, unul, am cam încetînit pasul.

— Nu te teme, mi-a încurajat Ivanenko. Ne înțelegem bine cu bizonii. Noiua am luat-o numai așa, într-o doară, dacă vreunul dintre ei s-ar interesa prea mult de dumneata, care ești străin de locurile astea. Din fericire însă, bizonii nu s-au arătat prea interesați de cîntea pe care le-o făceam, așa că i-am putut chiar fotografia.

— Var interesa, probabil, să știți cum de-am izbutit să-i imblînzim. I-am pus laolaltă cu celelalte animale, domestice, de la care, nu după multă vreme, au împrumutat toate obiceiurile. În automobil nu-i prea bine, însă, să te apropii de ei, deoarece te-ar putea lăa în coarne, cu mașină cu tot.

— Dar bine, îl intrerup, pînă acum știam că libertatea sălbăticește animalele, în timp ce captivitatea le domesticește.

— Aici, la Askania-Nova, nu aplicăm principiul ăsta. Obligăm animalele sălbătice pe care ni le expediază grădinile zoologice să trăiască în mijlocul unor turme de animale deja imblînzite, și mai devreme sau mai tîrziu, sînt nevoite să le adopte legile de conviețuire. Și apoi, în stepa asta pustie, fără ierburi și apă, animalele sînt nevoite să-și primească hrana din chiar mina omului, ceea ce contribuie de asemenea la domesticirea lor. Asta-i de altfel și motivul pentru care nu numai grădinile zoologice sovietice, ci și cele din străinătate preferă să-și procure „marfa“ de la noi și nu din altă parte.

Principalul scop al rezervației este, însă, acela de a acclimatiza animalele străine la condițiile stepelor noastre, în care iernile sînt reci și vîntoase, iar verile calde și secetoase, de a crea și crește rase noi, pentru ca mai apoi să le redea din nou naturii, la a cărei sărăcire omul și-a adus și el partea lui de contribuție.

În acest sens, savanșilor care lucrează în cadrul rezervației le revine un mare merit.

Mai de mult, în insula Biriușki din Marea de Azov au fost lăsați în libertate 19 cerbi care, înmulțindu-se au atins astăzi impresionanta cifră de 400. Căprioarele au fost transplantate în insula Hortița, în legenda Colchidă și în R.S.S. Moldovenească. Multe alte animale vor popula viitoarele păduri ale Ucrainei, iar noi rase de animale domestice vor îmbogăți inventarul colhozurilor și sovhozurilor. De pe acum pe cîmjiile Askaniei pasc hibridi rezultați din încrucișarea bizonului european cu cel american, a măgarului și calului Prjevalski cu zebra, a zebu-lui cu yak-ul etc., etc.

Konstantin Iosifov

In fața aparatului de control

Simțurile omului pot fi perfecționate?

Simțurile sînt poarta de intrare prin care luăm contact cu lumea exterioară. Lumea modernă, cu dezvoltarea extraordinară a științei și artelor, solicită din partea oamenilor o percepție senzorială tot mai înaltă. Într-un raport recent al „Organizației Mondiale a Sănătății” întocmit de un grup de cercetători din care face parte și V. N. Measicev, profesor de psihiatrie la Leningrad, sînt indicate cîteva din aspectele acestei probleme. Dar, mai înainte de a asculta părerile oamenilor de știință, să vedem ce spun scriitorii, preocupați și ei de acuitatea simțurilor noastre.

Ce s-ar întîmpla dacă...

Mulți scriitori au imaginat în cărțile lor ființe umane înzestrate, printr-un concurs de împrejurări, cu o capacitate senzorială excepțională. Un scriitor sovietic povestea despre un erou a cărui rețină înregistra razele infraroșii cu mare lungime de undă. Din cauza schimbărilor de temperatură pe care le înregistrează corpurile și deci și a intensității de emisie a razelor infraroșii, eroul nostru avea, pentru fiecare anotimp, o „viziune” diferită. Culoarea apei, a stîncilor, a copacilor varia după anotimpuri. Zilele limpezi din iulie erau, pentru el, întunecate de o ceață roșiețică, care ascundea toate obiectele. În timpul iernii, atmosfera se limpezea, dar aspectul oamenilor din jur era foarte ciudat. Profilul lor apărea tulbure: un nor roșu, ieșit din nări și din gură, le voala chipul.

Un romancier italian descria aventurile unui „om trucat”, al cărui ochi, în loc să perceapă undele luminoase, „vedeau” sarcinile electrice. Universul său vizual era cu totul diferit de al nostru.

Tot astfel, lumea exterioară ne-ar părea altfel dacă ochiul ar fi sensibil la razele ultra-violete sau dacă sensibilitatea fiecăruia dintre organele simțurilor noastre ar crește într-un anumit fel.

Simțuri specializate

Simțurile au un anumit prag de sensibilitate, o perfecție relativă. Urechea omului, de pildă, percepe undele sonore a căror frecvență e cuprinsă între 20 și 30.000 vibrații pe secundă. Cu frecvențele mai ridicate începe domeniul ultrasunetelor, pe care omul nu le poate auzi. Ciinele, însă, percepe pînă la 35.000 vibrații pe secundă iar liliacul percepe ultrasunete cu o frecvență de la 50.000 la 90.000 vibrații pe secundă.

Privirea noastră nu se poate îndrepta decît într-o anumită direcție, în spațiu; animalele răpitoare însă își pot îndrepta privirile simultan în trei direcții.

Iată de ce fiziologii și-au pus în ultimul timp problema perfecționării simțurilor omului. Dacă mușchii omului pot fi fortificați, dacă oasele scheletului pot fi alungite, de ce oare simțurile n-ar putea fi și ele consolidate și perfecționate?

Practica a arătat că există mari posibilități de specializare a unor organe de simț. În Rusia, exista o profesiune ciudată: a „gustătorilor de ceai”. Acești oameni aveau un simț al gustului atât de dezvoltat, încît erau în stare să distingă într-un amestec diferitele calități de ceai care îl compuneau. Morarii, luînd între degete puțină făină simt nu numai cît de fin a fost măcinată; ei ne pot spune, adesea, despre calitatea grîului din care provine făina. Un muzician va distinge, după timbrul sunetelor, două viori sau două pian de construcție diferită. Sînt de asemenea mulți oameni obișnuiți care pot percepe o lumină avînd o putere egală cu cîteva miliarde de lux, ceea ce echivalează cu lumina unei lumînări așezată la o depărțare de 13 kilometri. Exemplele ar putea fi continuate...

Oameni care văd și aud prin... piele...

Simțurile noastre sînt, deci, capabile să ne dea relații mai exacte despre lumea exterioară. Profesorul sovietic Kekreev a obținut astfel interesante rezultate în domeniul îmbunătățirii simțurilor la infirmi. Mulți surzi au reușit, datorită lui, să recunoască o bucată muzicală, percepiînd vibrațiile cu corpul. Acest simț al vibrațiilor prin mijlocirea pielii, căruia omul normal nu-i dă decît o mică întrebuintare, se dovedește deosebit de folositor celor lipsiți de anumite simțuri.

Alt specialist sovietic, profesorul Sokoleanski, a reușit să perfecționeze la orbi sau surzi, anumite simțuri pentru a le suplini pe cele absente. Un caz interesant îl reprezintă Olga Skorohodova, care și-a pierdut auzul și văzul din fragedă copilărie. Tratată de profesorul Sokoleanski, ea a reușit să „vadă” și să „audă” cu ajutorul pipăitului. Olga Skorohodova a scris și o carte „Cum percepe lumea exterioară”, din care spicăm cîteva rînduri:

„Cînd trec pe stradă, simt, datorită simțului vibrator, din felul în care vibrează caldarîmul dacă trec automobile, tramvaie sau autobuze... Îmi place foarte mult să-mi țin mîinile pe un pian sau pe un alt instrument, pentru „a auzi” în timp ce se cîntă re el.

„Dacă L.I. îmi stringe mîna, dîndu-mi „bună ziua”, eu îi recunosc întotdeauna starea fizică... Simt acest lucru după mișcarea deșefelor, după starea de încordare a mîinii.”

Recent, cercetătorii sovietici au experimentat pe oameni sănătoși metode

variate de perfecționare a unor simțuri care în diferite profesii, trebuie să fie deosebit de fine. În felul acesta au fost formați ceasornicari care, ducînd ceasul la ureche, au putut recunoaște, după bătaie, defectul mecanismului. Mecanicii au fost educați pentru ca ascultînd vibrația motorului (imperceptibilă pentru urechea noastră neexersată) să poată deduce cel mai mic deranjament.

Lucrările fiziologilor sovietici Pșonik și Felberbaum promit de asemeni perfecționări deosebite ale organelor noastre senzoriale. Desigur, oamenii nu vor ajunge să vadă razele infraroșii sau să audă ultrasunetele, dar vor ajunge să cunoască lumea exterioară cu simțuri din ce în ce mai dezvoltate.

Em. Roman

MARILE PROIECTE ENERGETICE

Energia marelui, energia fluxului marin în slujba omului! Visul acesta l-au nutrit, deopotrivă, oamenii de știință și vizionarii incantați de plămămirile propriilor lor fantezii. Dar iată că acum visul a căpătat contururile precise ale proiectelor din mapele inginerilor. Despre aceste proiecte ne vorbește L. Bernstein candidat în științe tehnice, în ultimul număr al revistei „Tehnika-molodjoi”. Mai întîi, așa cum este și firesc, despre propriile sale proiecte.

Ele au fost expuse în urmă cu mai bine de 20 de ani, în aceeași revistă. Atunci, însă, era vorba de o mică instalație experimentală pe cînd acum sînt gata proiectele pentru adevărate centrale electrice: una în peninsula Kola și alta în golful Mezen de la Marea Albă.

Greutatea principală la proiectarea acestor construcții constă în faptul că valul de flux crește și scade treptat, pînă se stinge cu totul. Energia marelui nu este, deci, aceeași, în 24 de ore. Pentru uniformizarea procesului de funcționare a centralelor pe bază de mare s-au căutat diverse soluții. S-a pornit de la constatarea că valoarea medie lunară a energiei marelui este constantă în toate lunile anului și în toți anii, pe cînd energia riurilor, constantă și permanentă în timp de 24 de ore, este supusă la fluctuații considerabile de la un sezon la altul și de la un an la altul. De aici ideea unificării celor două tipuri de centrală, astfel încît atunci cînd centrala electrică acționată de mare își încetează temporar activitatea, energia ei să fie înlocuită cu aceea a hidrocentralelor. În acest fel se va rezolva și problema consumului de energie electrică în perioadele „de vîrf”.

microscop

Motocicleta originală

Un grup de muncitori de la întreprinderea „Lenjilsnab”, din Leningrad, a construit o mașină originală, care întrunește laolaltă calitățile motocicletei și ale scuterului. Mașina consumă mai puțin de 3,5 litri de benzină la 100 de kilometri și atinge viteza de 70 kilometri pe oră.

Telefon cu televizor

La „Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.” a apărut de curînd un exponat care atrage atenția tuturor vizitatorilor. Este vorba de un telefon cu televizor. Aparatul permite abonaților să se vadă în timpul convorbirilor telefonice.

Materiale de construcție din cauciuc

La uzina de regeneratoare din Sumî a început producția pe scară mare a relinului. Acest nou material de construcție, obținut din cauciuc de la anvelopele uzate de automobil, înlocuiește cu succes linolemnul. Materialul este mult mai rezistent, mai elastic și de aproape două ori mai ieftin decît linolemnul.

Mașini de copiat note muzicale

Mașina de copiat note inventată de doi muzicieni și un inginer din Tbilisi este construită după tipul mașinilor de scris, dar are în plus un dispozitiv special care liniază hîrtia, scriînd în același timp notele și textul.

Instalație de rafinare magnetică a petrolului

La uzina din Gurievsk a fost construită o instalație experimentală pentru rafinarea magnetică a petrolului. Noua metodă este pe cît de simplă pe atît de puțin costisitoare. S-a constatat că petrolul trecut prin această instalație rămîne, după decantare, perfect deshidratat și desalinat, operația durînd mult mai puțin decît în cazul folosirii metodelor obișnuite.

Filmul

REFLECTOR

„Buletinul informativ U.N.E.S.C.O.“, relatează despre recenta vizionare a filmului sovietic „Poemul mării“, organizată la Paris din inițiativa U.N.E.S.C.O. După prezentarea filmului a avut loc o interesantă discuție în cursul căreia au fost relevate calitățile poetice ale filmului, originalitatea creației lui Alexandru Dovjenko. Vorbitorii au elogiat, de asemenea, jocul actorului Boris Andreev.

În studiourile „Mosfilm“ se realizează o transpunere cinematografică după o nouă povestire a scriitorului Pavel Nilin — „Termen de încercare“. Filmul este regizat de V. Gherasimov. În aceleași studii este ecranizată și nuvela lui Iuri Bondarev, „Ultimele salve“

Actrița Tatiana Lărova, protagonista filmului „Cântec despre Kolțov“, o recentă producție a studiourilor „Mosfilm“, închinată aniversării poetului Kolțov.

Regizorul leningrădean A. Abramov a început să lucreze la un film consacrat satului colhoznic de azi. Filmul se intitulază „Intr-o nouă zi“ și dezvoltă ideea cooperării colhozurilor învecinate.

Filmul „Depart de patrie“, noua producție a studiourilor „A. Dovjenko“ din Kiev înfățișează activitatea unui neînfricat partizan ucrainean în timpul ocupației hitleriste. Rolul principal este deținut de actorul Vadim Medvedev.

În colaborare cu cineaștii altor țări

Printre recente producții ale studiourilor sovietice se numără și filme realizate în colaborare cu cineaștii altor țări: „In ajun“ (o coproducție sovieto-bulgară), filmul sovieto-francez „Normandie-Niemen“, „Furtuna“, creat în colaborare cu cineaștii albanezi ș.a.

Publicăm mai jos vești despre două noi coproducții cinematografice aflate în lucru pe platourile de filmare moscovite.

„Cinci zile — cinci nopți“

În studiourile „Mosfilm“ a început turnarea primei coproducții cinematografice sovieto-germane „Cinci zile — cinci nopți“. Filmul este realizat de regizorul sovietic Lev Arnstam, care este și coautor al scenariului, alături de dramaturgul german Wolf Ebeling.

La baza acțiunii se află un fapt real: salvarea de către militarii sovietici a valoroaselor opere de artă păstrate în muzeul din Dresda.

Autorii filmului nu-și propun să urmărească în detaliu desfășurarea istorică a evenimentelor. Dar pornind de la aceste evenimente, folosite ca fundal, ei prezintă importantul rol pe care îl ocupă salvarea tablourilor în viața tinărului pictor Paul Naumann. Naumann, care pînă atunci dusese o viață singuratică, dedicată exclusiv pasiunii sale pentru artă, se smulge din pasivitate și începe să privească mai mult în jurul său, dorește să devină mai util, se apropie de oameni. Filmul va avea multe personaje — ofițeri și ostași sovietici, oameni de artă. Cunoscuta actriță sovietică Evghenia Kozireva apare în rolul unui specialist în istoria artelor plastice, alături de interpretii germani ai filmului.

Exterioarele vor fi filmate la Moscova și în orașele Dresda și Babelsberg.

„Léon Ga roce își caută prietenul“

Turnarea noii coproducții sovieto-franceze — căreia i s-a atribuit acum titlul definitiv: „Léon Ga roce își caută prietenul“ — se află într-o fază avansată. Într-un interviu acordat unui reporter al revistei „Kultura i jizni“, regizorul Marcel Pagliero declara că filmul va fi terminat la sfîrșitul lunii iulie. Regizorul francez s-a întors recent din Siberia, unde a filmat o parte din exterioare,

pe șantierul hidrocentralei de la Bratsk. Călătoria aceasta, bogată în impresii, i-a sugerat introducerea mai multor „secvențe siberiene“, care să ilustreze uriașul proces de trezire la viață a întinderilor taigalei, freamătul marilor șantiere, miracolul noilor orașe răsărite în locurile acestora sălbatice.

„Din filmul nostru, spunea M. Pagliero, cei ce nu cunosc Uniunea Sovietică vor înțelege că din vechea imagine a unei Siberii îndepărtate și misterioase, soră bună cu Arctica, n-au mai rămas astăzi decît faimoasele geruri... Imi amintesc că în ziua plecării, prietenii mei din Bratsk m-au asigurat că voi avea parte de o vreme „minunată“. (Termometrul indica -47°!)“

Referindu-se la interpretii filmului, Pagliero relatează că a și început să lucreze de citeva zile cu Tatiana Samoilova, care deține principalul rol feminin. Dintre actori, personajul-cheie al filmului îl reprezintă translatorul sovietic ce însoțește într-o călătorie lungă și plină de peripeții grupul turiștilor francezi. Rolul său este interpretat de Iuri Belov, unul dintre eroii filmului „Ștregarii“. Și alte cunoscute vedete ale ecranului fac parte din distribuția filmului. Printre ele se află Valentin Zubkov, Liudmila Marcenko și Volodia Ivașov, protagonistul filmului „Balada soldatului“. Regizorul Pagliero își exprimă satisfacția pentru interesanta conlucrare cu cineaștii sovietici, pe care i-o prilejuiește realizarea filmului.

Iuri Iakovlev în rolul doctorului Sapojkov

Noul film al lui Iuri Iakovlev

Actorul Iuri Iakovlev, care a redat cu o impresiionantă sensibilitate chipul prințului Mișkin din filmul „Idiotul“, este interpretul principal al noii producții a studiourilor „Mosfilm“ — „In întimpinarea zorilor“. Filmul, o ecranizare după nuvela scriitorului Vadim Kojevnikov: „Tima Sapojkov“, înfățișează prin intermediul relatărilor micului Tima, amintirile acestuia despre părinții săi. În rolul doctorului Sapojkov, Iakovlev dă viață trăsăturilor interesante ale unui intelectual rus care în viltătoarea evenimentelor revoluționare ale anilor 1915—1917, se află în primele rânduri ale luptătorilor bolșevici. Varvara, soția lui Sapojkov, o femeie cu

rajoasă, care împărtășește cu el viața aspră a exilului și ilegalității, este intruchipată de Tatiana Koniuhova. Un rol însemnat îi revine în acest film băiețelului Tima. Deoarece acțiunea se desfășoară în decursul mai multor ani, a fost necesar ca Tima să fie redat succesiv de doi interpreți. Primul este bine cunoscut spectatorilor noștri din filmul „Soarta unui om“. Este micuțul Pavlik Boriskin, care l-a jucat atît de natural pe Vanușa, orfanul adoptat de Andrei Sokolov. În a doua parte a filmului, în rolul lui Tima apare un talentat școlar moscovit — Volodia Mazaev. În acest film o vom vedea și pe actrița Irina Skobjeva.

„Nopti albe“ pe ecran

Regizorul Ivan Piriev a terminat de curînd transpunerea cinematografică a unei noi opere dostoevskiene: „Nopti albe“. Premiera filmului a avut loc recent la Moscova și a stîrnit un mare interes, ca și creația sa anterioară „Idiotul“.

Noul film aduce în fața spectatorilor drama unui om singular. Visătorul, în a cărui existență n-a licărit decît pentru o clipă luminița speranței într-o posibilă fericire. Bucuria acesteia eșemeră i-au dăruit-o puținele întâlniri cu o fată, Nastenka, pe care a cunoscut-o într-o vară, în perioada nopților albe.

Aprofundind textul dostoevskian, regizorul nu se limitează să prezinte durerea insingurării unui om, ci explică conștientă Vișătorului ca o fugă din fața odioasei realități sociale pe care o oferea stăpînirea țaristă. Eroul nu are tăria să aleagă calea protestului social și atunci se refugiază în lumea iluzorie a visării, devenind o victimă a singurătății.

Regizorul Ivan Piriev nu este numai regizorul, ci și autorul scenariului „Nopti albe“. Referindu-se la această calitate, critica cinematografică subliniază alitudinea sa creatoare față de text, faptul că privește povestirea lui Dostoevski ca mîntea și ochii unui contemporan. Iar romantismul, care în acest film este mai pregnant decît în oricare din operele anterioare ale regizorului, este la rîndul său conceput pe această măsură de apropiere de înțelegerea noastră. Iubitului Nastenka, regizorul îi atribuie unele preocupări de ordin social iar înfățișării sale, trăsături care o apropie de chipul democraților revoluționari.

Filmul se bucură de o excelentă interpretare. Rolul Nastenka este interpretat de tinăra actriță Liudmila Marcenko, cunoscută spectatorilor noștri din filmul „Casa părintească“. Un succes deosebit îl constituie figura Vișătorului, redată de actorul Oleg Strijenov. El demonstrează încă o dată marelui său talent de a se transpune în rolul celor mai diferite și complexe personaje. În alte roluri apar V. Popova (bătrîna), S. Hari-tonova (Felka) ș.a.

Filmul „Nopti albe“ constituie un nou succes al cinematografului sovietice.

Oleg Strijenov și Liudmila Marcenko în filmul „Nopti albe“

Festivalul filmului ucrainean la Moscova

Peste citeva luni se va desfășura la Moscova cea de a treia decadă a literaturii și artei ucrainene, care va prilejui și organizarea unui festival al filmului ucrainean. Cineaștii studiourilor din Kiev, Odesa și Ialta pregătesc pentru festival mai multe filme artistice și documentare. Un scenariu al scriitorului Vadim Sobko stă la baza filmului „Nimeni n-a iubit așa“, realizat de regizorul A. Slesarenko. Un alt film: „Rapsodia ucraineană“ urmărește calea străbătută de un tinăr talent — o fată dintr-un colhoz, care ajunge o artistă renumită. Regizorul Iuri Lisenko lucrează la un film de aventuri intitulat „Avionul pleacă la ora nouă“. Studioul științific din Kiev va prezenta în cadrul decadelor 15 filme de știință popularizată.

Partidele pasionantului meci Botvink-Tal sînt rejucate și pe...
cheiurile Moscovei

O inițiativă valoroasă

În urma propunerilor făcute de numeroși ascultători, colectivul stației de radiodifuziune din Caransebeș, în colaborare cu Consiliul raional A.R.L.U.S., a organizat în cadrul emisiunilor locale o rubrică nouă, „Ne răspund prietenii”. În cadrul acestei rubrici sînt retransmise răspunsurile trimise de radio Moscova la întrebările puse de ascultătorii din localitate. Stația expediază scrisorile cuprinzînd întrebările ascultătorilor din Caransebeș, iar studiourile centrale ale Radiodifuziunii din Moscova răspund la întrebări, înregistrate pe bandă de magnetofon. În prezent stația dispune de un număr de benzi între care și cea înregistrată cu radio-reportajul „S. Bondarciuk — artist și regizor de film”. Iată povestea acestei benzi.

După ce în orașul Caransebeș a rulat filmul „Soarta unui om”, stația de radiodifuziune a întreprins o anchetă în rîndurile cineaștilor care au fost solicitați să vorbească despre film și regia lui, despre interpretarea personajului principal de către artistul Serghei Bondarciuk. Răspunsurile au fost trimise la Moscova, cu rugămintea ca ele să fie aduse la cunoștința marelui artist. Totodată S. Bondarciuk era rugat să-și informeze admiratorii despre planurile sale de viitor. Radio-reportajul solicitat de locuitorii Caransebeșului n-a întîrziat să sosească. Retransmisia organizată la stația de radiodifuziune i-a bucurat mult pe ascultători, care au avut astfel prilejul să afle nu numai amănunte interesante despre viața artistului, dar și răspunsul la întrebările puse.

La redacția stației noastre au mai fost primite și alte benzi de magnetofon: radio-reportajul „Popas la un club muncitoresc”, realizat la Uzina de cauciuc din Moscova, înregistrarea „Activitatea de creație a scriitorului Mihail Șolohov”, radio-reportajul „Cîntă Mark Bernes”.

Pentru viitor, stația de radiodifuziune din Caransebeș și-a propus să realizeze la rîndu-i un număr de înregistrări care să fie trimise în Uniunea Sovietică. Înregistrările vor avea ca subiect activitatea ceferiștilor de la depoul de locomotive din localitate, o seară împreună cu orchestra „Lazăr Cernescu” la Casa de cultură din Caransebeș, viața fericită de astăzi a copiilor din R.P.R. etc.

A sosit o scrisoare

Anul trecut, sub auspiciile Consiliului orașenesc A.R.L.U.S.-Brăila a avut loc în orașul nostru un proces literar pe marginea romanului „Ivan Ivanovici” al scriitoarei sovietice A. Kopteava. Manifestarea s-a bucurat de un mare succes în rîndurile participanților.

În cursul lunii decembrie 1959, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la nașterea scriitoarei și a decorării acesteia, Consiliul orașenesc-Brăila i-a trimis în numele cititorilor din oraș o scrisoare de felicitare, în care se vorbea despre succesul romanului la noi, despre procesul literar organizat pe marginea cărții.

După cîva timp am primit de la A. Kopteava următorul răspuns:

„Vă sînt recunoscătoare pentru scrisoarea dv. pornită din inimă. Sînt bucuroasă că cititorilor romîni ca și celor sovietici le-a plăcut romanul meu „Ivan Ivanovici”. Sînt, de asemenea, mișcată că ați organizat un proces literar despre eroii mei. Mi-au plăcut în mod deosebit sentințele date, care sînt juste. Pentru aceasta vă mulțumesc încă o dată.

Ivan Ivanovici s-a dovedit a fi bun cu toată lumea, în schimb nu s-a dovedit un bun tovarăș de viață pentru cel mai apropiat dintre oameni, pentru soția lui, și pentru aceasta a fost pedepsit.

Olga a avut dreptate să năzuiască spre muncă, spre activitate, să fie în rînd cu toată lumea. Vina ei este că a renunțat la învățatură, că a rămas în urma colectivului din dorința de a-și educa copilul... A subapreciat rolul pe care-l joacă munca în formarea femeii nu numai în societate, dar și în familie. Căci soțul, ca și copilul, respectă mai mult femeia care muncește. Cînd femeia se ocupă numai de gospodărie, începe să fie privită ca o servitoare.

Mulțumindu-vă încă o dată pentru atenție, pentru felicitări, vă urez succese și fericire. Salutați tuturor prietenilor.

A. KOPTAEVA

V-am trimis răspunsul spre publicare deoarece îl socotim interesant nu numai pentru noi, iubitorii de literatură sovietică din regiunea Galați, dar și pentru cititorii din întreaga țară. Cei ce au citit romanul „Ivan Ivanovici” vor afla, poate, citind această scrisoare simburile de la care a pornit autoarea atunci cînd a început să-și scrie cartea.

Ion Roșu

secretar al Consiliului orașenesc A.R.L.U.S.-Brăila

SCRISORI DIN U.R.S.S.

Doresc să corespundez cu lucrători din agricultură

Lucrez ca brigadier în brigada de cîmp Nr. 4 din colhozul „Dramul comunismului” din reg. Saratov. Doresc să corespundez cu lucrători din agricultură romîni.

VALENTIN ALEXANDROV,
reg. Saratov, Balceaiski raion
selo Cernoburak

Ascult cu regularitate emisiunile postului de radio București

Locuiesc pe strada Lenin din orașul Perm. Am învățat la școală despre țara dv., ascult cu regularitate emisiunile postului de radio București, dar aș vrea să aflu și mai mult despre țara dv. De aceea, doresc să corespundez cu un elev din clasa 10-a.

VALEA GLEZDENEVA,
Perm, ul. Lenina 6, kv. 2

Doresc să corespundez cu tineri muncitori

Am 20 de ani și lucrez într-o fabrică de confecții. Aș dori să corespundez cu tineri muncitori din România.

VALEA GUREEVA,
Komsomolsk pe Amur,
ul. Stalina 26, kv. 64

Să facem schimb de timbre!

Sînt colecționar de mărci poștale din țările de democrație populară. Aș vrea să fac schimb cu filateliiști din România pentru a-mi îmbogăți colecția.

R. SIRGAZIN,
Uia, ul. Pervomaiskaia 30, kv. 45

Citesc literatură despre România

Sînt studentă la geografie. Mă interesează România și citesc multă literatură despre țara dv. Aș dori să corespundez cu colegi din România ca să cunosc și mai mult această frumoasă țară, poporul, viața, literatura ei.

S. T. BUDKOVA,
Moscova V — 234, Leninskie
gori, MGU, zona „B” 17—43

Vreau să corespundez cu colegi învățători

Sînt învățător. Mă interesează viața din Republica Populară Romîni așa că aș vrea să corespundez cu colegi din țara dv.

M. F. ERZIN,
Stalinsk, ul. Vokzalnaia 115

Teatrul e pasiunea mea

Am 22 de ani și sînt contabil la o școală tehnică. Teatrul e pasiunea mea. Fac parte dintr-un cerc de artiști amatori. Aș dori să corespundez cu artiști amatori din România.

NINA PESKOVA,
reg. Vladimir, Kolciughino
tehniceskoe ucilișce nr. 5

Filateliiști, aștept scrisorile voastre!

Sînt student la un institut tehnic agricol și colecționez mărci poștale. Aș vrea să fac schimb cu filateliiști din România.

KESTUTIS CERVINSKAS,
R. S. S. Lituaniană, Pakruomsk
ul. Melnikaites 82

La Casa prieteniei romîno-sovietice

Și în această săptămînă Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală oferă numeroșilor săi vizitatori un program variat și interesant.

În ziua de 11 aprilie, la Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală a avut loc un simpozion intitulat „Realizări sovietice în tehnica rachetelor”, în cadrul căruia au luat cuvîntul prof. univ. Victor Vilcovici și conf. univ. Alexandru Străbulescu. Marți, 12 aprilie a avut loc o seară de întrebări și răspunsuri „Vreau să știu”, avînd ca temă noutăți din industria aeronautică sovietică, iar în zilele de 13 și 14 aprilie simpozionul „Importante realizări ale chirurgiei sovietice” și conferința experimentală

„V. V. Maiakovski”, ținută de prof. univ. Horia Delcanu. Conferința a fost urmată de exemplificări în interpretarea actorilor Teatrului Armatei.

În următoarele zile, la Casa prieteniei vor avea loc o dimineață de filme de desene animate pentru copii, o conferință intitulată „Un vis ce devine realitate — călătoriile interplanetare”, cronică evenimentelor internaționale și un concert din cele mai noi melodii de muzică ușoară romînească și sovietică. La concert își vor da concursul cunoscuții soliști din Capitală, între care Gică Petrescu, Luigi Ionescu, Nicolae Nițescu și Roxana Malei.

Octavian Popescu

președintele Consiliului raional A.R.L.U.S.-Caransebeș

**FOTBAL
1960**

Acordurile marșului tineresc cu care încep transmisiile meciurilor de fotbal la radio Moscova au răsunat iarăși vesel, simbăta trecută, spre bucuria nenumăraților pasionați ai sportului cu balon rotund care așteaptă de atîta vreme redeschiderea sezonului de fotbal. Odată cu venirea primăverii stadioanele cunosc iarăși animația zilelor de meci: zeci de mii de spectatori, înghesușală în tramvaie și autobuze, discuții aprige și, desigur, obișnuitul: „N-aveți un bilet în plus?”.

Nimeni n-are un bilet în plus! Începe doar sezonul de fotbal, și încă ce sezon! După o lungă discuție publică, în cadrul căreia și-au exprimat părerea în presă arbitri, antrenori, activiști sportivi dar mai ales nenumărații amatori de fotbal, vechea formulă de disputare a campionatului a fost înlocuită cu una nouă, produs al propunerilor și discuțiilor desfășurate pe scară unională.

Numărul echipelor din divizia A a fost mărit de la 12 la 22, prin adăugarea a opt echipe reprezentînd republicile unionale și a primelor două clasate anul trecut în divizia B. Ele sînt împărțite în două serii de câte 11 echipe, urmînd ca primele trei din fiecare serie să dispute un turneu final decisiv. Echipole clasate pe locurile următoare în fiecare serie vor disputa și ele turnee pentru locurile 7—12, 13—17 etc.

Și în divizia B s-au produs schimbări importante. Numărul echipelor participante a crescut la 142, iar R.S.F.S.R. și Ucraina vor disputa campionate republicane, primele clasate în aceste campionate

urmînd să promoveze automat în divizia A, pentru a înlocui pe cea mai slab clasată dintre echipele republicilor respective. (De exemplu, dacă Ucraina are patru echipe în divizia A, cea mai slab clasată dintre ele retrogradează fiind înlocuită cu învingătoarea campionatului republican).

Toate aceste schimbări au provocat cel mai mare interes în rîndurile amatorilor de fotbal, care le aprobă cu căldură, în primul rînd pentru că lupta în campionat va deveni mult mai vie. Întii, întrecerea în cadrul seriilor (cu un mic concurs suplimentar pentru echipele R.S.F.S.R. și Ucrainei, care vor lupta fiecare să evite retrogradarea). Apoi lupta între cele mai bune șase echipe unionale pentru titlul de campionă promite o serie de meciuri „tari”, adică tocmai ce-și dorește spectatorul de fotbal.

În afara acestui aspect de întrecere sportivă, noua formulă a campionatului răspunde necesității de a crea noi condiții, și mai bune, pentru dezvoltarea fotbalului sovietic. Această necesitate nu se manifestă numai în schimbarea formulei campionatului, ci și într-o serie întregă de măsuri privind metodele de antrenament, tactica de joc etc.

Toate acestea arată interesul uriaș pentru fotbal care există în Uniunea Sovietică, singura țară din lume care se poate mîndri că posedă peste o sută de stadioane cu o capacitate de 10.000—100.000 locuri fiecare, și în construcție încă 50!

Sute de mii de amatori de sport sovietici au întîmpinat simbăta trecută primăvara, aplaudînd pe stadioanele din sudul țării, la Erevan și Tbilisi, la Odesa, Soci, Kiev sau Harkov, jocul fotbalistilor. Pe lingă ei alții, și mai mulți, au urmărit la posturile de radio desfășurarea meciurilor, s-au emoționat, s-au bucurat sau au fost necăjiți de cele întimplăte pe teren.

Iar cînd acordurile veselului marș al compozitorului Blanter au marcat sfîrșitul transmisiei iar vocea crainicului a anunțat: „La revedere, pe săptămîna viitoare!” fiecare și-a dat seama că într-adevăr, odată cu primăvara, sezonul de fotbal a început!

P. Voinescu

Poșta redacției

GEORGETA CORLAT-Hirlău. — Vi se va expedia numărul cerut. Ne pare rău, dar întrebările pe care ni le adresați se referă la chestiuni de amănunt, la care nu e posibil să se răspundă în spațiul limitat al acestei rubrici.

GHEORGHE STAN-Dărmănești. — Abonamentele la revista „Sovetski Ekran” se pot face numai la oficiile locale, deci va trebui să vă adresați tot oficiului postal Dărmănești. Dacă achitați costul abonamentului până la data de 20 aprilie, (abonamentul costă 21 lei anual) veți primi revista începând din luna mai. La celelalte publicații despre care întrebați nu se mai primesc abonamente pe 1960.

M. CONTA-București. — Regretăm, dar n-am putut utiliza versurile trimise de dv.

GHEORGHE ANTAL-Călan. — E suficient să indicați pe plic denumirea studioului cinematografic și localitatea pentru ca scrisoarea să ajungă la destinație. Fotografii ale actorilor despre care vă interesați pot fi procurate numai la cinematografe.

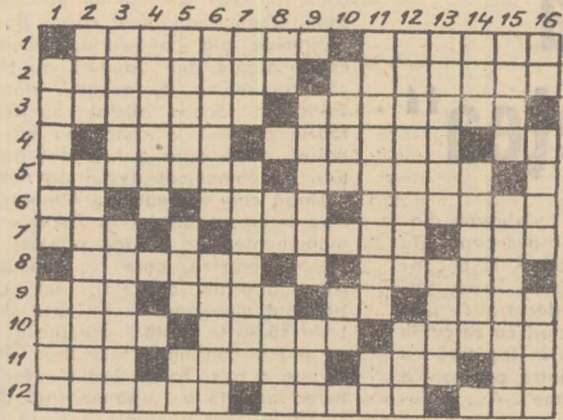
VASILICA ILIESCU-Irgoviște. — Am primit scrisoarea dv. și vă vom satisface dorința.

IULIA DABELEA-Tg Jiu. — Mihail Ulea din „Secretul cifrului” este interpretat de actorul Emanoil Petruț. Ii puteți scrie la Teatrul Comedia din București, str. Academiei nr. 11, iar Angelei Chiuaru la Teatrul „C. Nottara”, str. C. Mille 14-București.

MARIA CUSMA-Reșița. — Tatiane Samoilova scrieți-i la Teatrul „V. V. Maiakovski” din Moscova. La celelalte întrebări, vă vom răspunde într-un număr viitor.

NEAGU PADURARU-Săvinești și IOAN RADUCANU-Fetești. — În numărul 14 al revistei noastre găsiți rezultatele de care vă interesați.

ELISABETA BANI-Jimbolia. — Trimiteti-ne scrisoarea și ne vom îngriji de traducerea și expedierea ei. Pentru URSS e necesar un timbru de 1,60 lei.

FLORI

ORIZONTAL: 1) Floare aromatică folosită în special în medicină — Alcătuiesc caliciul unei flori. 2) Flori de primăvară, albastru-violete — „Dama cu .....”, cunoscut roman de Al. Dumas. 3) Udări — Altă floare timpurie cu petale liliacii. 4) O are orice mușcată! — Pictor român, autorul tablourilor „Floarea soarelui” și „Studii de flor” — Cămăși înflorate. 5) Plantă erbacee cu flori verzui — A face cunoscut. 6) În papură — Gust — Incercări. 7) A iubi — Floare de mai, albă sau albastru roșcată, plăcut mirositoare — Bărbierit. 8) Zboară din floare în floare — Floare pe suprafața apei. 9) Oraș în Germania — Florin, Margareta, Roza etc. — Nufăr, la început — Cea a floarei este citată de Don José în opera Carmen (pl) 10) Micuță — Plantă cu nervurile frunzelor foarte rezistente — „Floarea” societății! 11) Bate toba — Florin Pieric — Batic — Arma trandafirului 12) Renaște în fiecare primăvară — Strat de flori — Fir.

VERTICAL: 1) Lalea — Una din pinzele acestui pictor român se intitulă „Anemone”. 2) Băutură — Floarea despărțurilor (3 cuv.) 3) „Trandafirul roșii” de Const. Bobescu — Persoanaj din „Nada florilor” de Mihail Sadoveanu. 4) Celebru compozitor german, autorul liedului „Micsuneaua” 5) Arbore ce crește pe malul apelor, cu flori verzui roșiatice — Conifer — În floare. 6) Redată — Animal cu blană prețioasă 7) Pronume — Aplaudat. 8) În castani... — .. flori pe sfârșite! Epitrop. 9) A desășura — Curelușă de meșină 10) A solicita — Două din micsunele. 11) Autorul romanului „Nada florilor” și „Floare oșilită” — Sanda Onescu 12) A scris „Floare albastră” — Oraș în Irlanda. 13) Alcătuiesc corola unei flori — Autorul operetei „Floarea din Shiraz” 14) Alune! — Lucrează în aur (pl.) 15) Fata din liliac — Răritare. 16) Pronume — Floarea ochiului! — Iată.

Antrenamentul — asta-i principalul!

desen de A. Bajenov

Imblinzitorul de șerpi în turneu: — Hei, taxi! Taxi!

desen de K. Nevler

Puterea exemplului

desen de I. Cerepanov

ATENȚIUNE!

La 20 aprilie,
TRAGERE
SPECIALĂ

„PRONOEXPRES”

Numeroase premii SUPPLEMENTARE
în bani și obiecte printre care și

3 autoturisme

NOTAȚI: La tragerea
specială „Pronoexpres”
din 20 aprilie se
extrag din urnă
16 numere în loc de 8

Retineți...

MARMELADA în BORGANE

ESTI UN ALIMENT HRĂNITOR
Contine
ZAHĂR și FRUCTE
Bogat
în VITAMINE

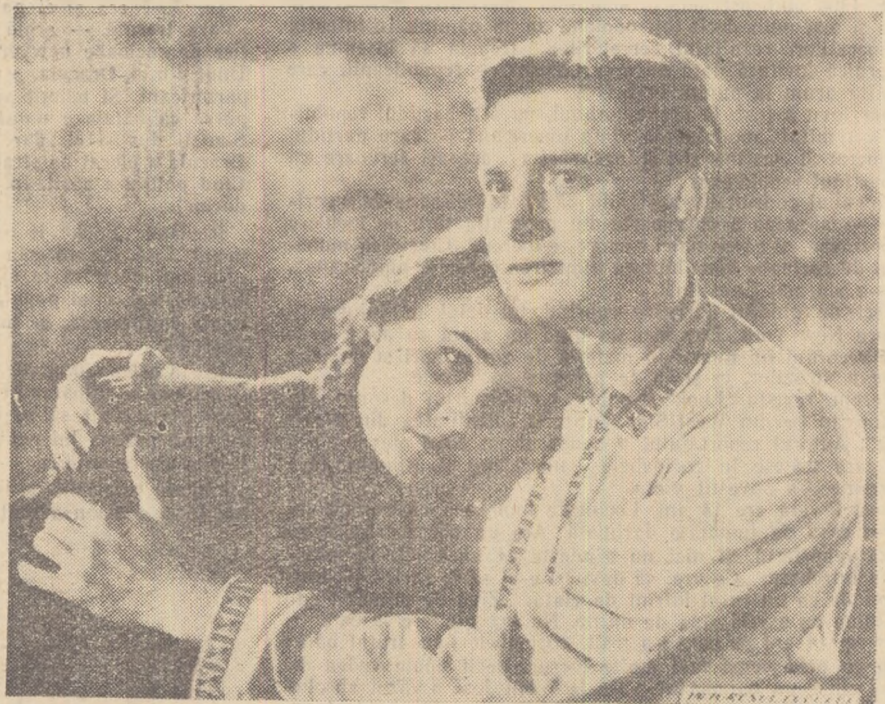
AMBALAJ IGIENIC
CAPAC DE POLIETILENĂ

De vânzare la toate magazinele „Alimentara”

PREMIERĂ LA CINEMATOGRAFUL „LUMINA”

În iureșul focului

O producție a studioului „A. Dovjenko” din Kiev

Scenariul : P. SEVEROV
Regia : I. BJESKI, K. GAKKEL
Imaginea : V. FILIPPOV
Muzica : V. ROJDESTVENSKI

cu
V. GULEAEV, L. ALFIMOVA, G. CERNOVOLENKO, P. VEXLEAROV,
N. DUPAK, V. GRACIOV, O. JAKOV, M. IVANOVA, V. BJESSKAIA,
A. TEREMEȚ, Ț. GOLUBIȚKI, M. ROST

Cancelarul învață ce înseamnă „politețea“

Nu de mult, cancelarul Adenauer s-a întors din Japonia unde, printre altele, a vizitat monumente istorice și de cultură. Luând cuvântul la o ședință a fracțiunii din Bundestag a partidului său, cancelarul a declarat că vizita în Japonia o fost „necesară“. De ce a nume cancelarul n-a explicat, dar a socotit, în schimb, util să sublinieze că politețea trebuie învățată de la japo-nezi.

Dorința cancelarului de a se deprinde abia acum cu politețea stârnește, firesc, ilaritate. Pentru asta să fi făcut o călătorie de câteva mii de kilometri octogenarul campion al „politicii de forță“ și înverșunatul adept al „războiului rece“, ca să viseze în umbra zidurilor unor vechi monumente și să învețe ce înseamnă politețea?

Versiunea oficială pretinde că vizita lui Adenauer în Japonia a fost numai un răsunos la călătoria făcută în R.F.G., vara trecută, de primul ministru Kiși. Realitatea este, însă, că Adenauer n-a pornit într-o călătorie atât de lungă însuși doar de dorința de a visa la istoria antică a Japoniei.

Se știe că de multă vreme cercurile conducătoare vest-germane fac tot ce le stă în putință spre a împiedica des-tinderea încordării internaționale și a înrăutăți situația în preajma conferin-ței la nivel înalt. Dar forțele campio-nilor „războiului rece“ se topec și A-denauer caută acum febril aliați.

Desigur că nu din întâmplare sorții au căzut asupra Japoniei. Această țară a fost un partener al Germaniei hitle-riste în „axa“ de tristă amintire Ber-lin-Tokio. „Axa“ a fost ruptă de isto-rie și aruncată la lada cu gunoi. Dar în amindouă țările mai există oameni care-și amintesc cu nostalgie de tre-cut. Și nu din întâmplare presa japo-neză elogiază fățiș politica R.F.G., că-reia și o seamă de oameni politici ja-ponezi îi cîntă osanale.

Ceea ce-i ușor de înțeles, dat fiind că și cercurile conducătoare japoneze recurg de multe ori la o tactică ce a-duce ca două picături de apă cu poli-tica Bonn-ului. R.F.G. nu dorește sem-narea unui tratat de pace cu Germa-nia. Sub diverse pretexte, guvernul ja-ponez se eschivează de la semnarea tratatului de pace cu U.R.S.S. Bonn-ul a început să inzeestre Bundeswehrl cu arma rachetă și nucleară. În același timp, la Tokio s-a anunțat că Constituția japoneză ar îngădui, pasă-mi-te, Japoniei să posede arme atomi-ce. Bonn-ul își întemeiază politica ext-ernă pe încordarea relațiilor interna-ționale. Tokio merge pe aceeași cale plină de primejdii...

Discuția despre noua colaborare din-tre R.F.G. și Japonia n-a început de astăzi. Încă în martie 1959, la o con-ferință de presă ținută la Tokio, fai-mosul Alfred Krupp a declarat: „In-tenționez să port negocierii cu cercurile economice din Japonia în legătură cu relațiile de afaceri dintre companiile japoneze și vest-germane“. Așa a in-cepuit noua apropiere.

După care au urmat tratative între oamenii politici. Kiși a făcut o vizită la Bonn. În cursul tratativelor cu Ade-nauer au fost dezbătute „posibilitățile unei colaborări mai strînse în diverse domenii“.

În sfîrșit, după oamenii politici au început tratative între militari.

Socotind că terenul pentru crearea noii „axe“ Bonn-Tokio este de ajuns de pregătit, Adenauer a încercat imediat să ia, cum se spune, taurul de coarne. Vorbind la o conferință de presă, can-celarul l-a chemat pe Kiși să dove-dească împreună „fermitate“ față de Uniunea Sovietică și de „comunism“.

Totuși, cinicele apeluri ale lui A-denauer la o colaborare în vederea ațîțirii anticomunismului și a „război-ului rece“ n-au fost sprijinite nici

chiar de presa burgheză japoneză, iar cercurile largi ale opiniei publice din Japonia au condamnat aspru pozițiile militariste ale cancelarului. Cercurile conducătoare din Japonia au trebuit să țină seama de această stare de spirit. De aceea, oficial au răspuns foarte prudent la chemarea lui Ade-nauer, după care a fost dat publici-tății un comunicat destul de nebulos.

După cum se vede, pe Adenauer nu l-au interesat de fel la Tokio vechile monumente. Iar intrucît privește poli-tețea japoneză, care i-a plăcut atât de mult d-lui cancelar, un cores-pondent menționa că Kiși „se strădu-iește să evite gesturi și expresii“ care ar putea confirma „invinierea de re-inviere a axei Tokio-Berlin“. Nemulțu-mirea arătată de japonezi față de in-cercările de a reînființa această „axă“ e atât de puternică încît Kiși se teme să mărturisească adevăratul caracter al înțelegerii lui cu Adenauer și preferă să înșele poporul. Probabil că asta în-țelege cancelarul prin „politețe“: în-locuirea sincerității prin ipocrizie.

Indiferent, însă, în ce ambalaj și-ar prezenta campionii „războiului rece“ marfa lor stricată, ea nu-și mai gă-sește piețe de desfacere. Așa cum a declarat N. S. Hrușciiov la 4 aprilie, cu prilejul mitingului oamenilor muncii din Moscova: „Se poate spune cu toa-tă certitudinea că dacă dl. cancelar nu-și va schimba politica și se va în-căpățîna să meargă pe același drum, viața îl va respinge, deoarece tot ce este viu vrea să trăiască“.

A. Semenov

La recenta conferință a miniștrilor de război ai statelor membre ale N.A.T.O., tema principală a discuțiilor a fost acordarea unor baze militare în străinătate Republicii Federale Germane.

(Ziarele)

Vecini grijulii...

desen de V. Fomichev

George Kennan își calcă pe conștiință

„Există oare șanse de coexistență pașnică?“ — s-a întrebat recent, în co-loanțele revistei americane „Reader's Digest“, George Kennan, fost ambasador al S.U.A. la Moscova și autor al unor studii despre relațiile sovieto-americane.

În introducerea cu care a însoțit ar-ticolul redacția a arătat că intervenția lui Kennan a fost publicată avînd în vedere apropiata conferință la nivel înalt. Așa cum mai preciza nota intro-ductivă autorul propune „o cale ones-tă pe care trebuie să meargă cele două părți spre a înlătura cea mai mare primejdie pentru pace“.

După un astfel de început, ne-am fi putut aștepta ca George Kennan, ale cărui discursuri anterioare au fost ca-racterizate, în bună măsură, printr-o poziție destul de sănătoasă și lucidă față de problemele vieții publice inter-naționale, să propună și de data asta un program realist de înlăturare trep-tată a încordării internaționale și a „războiului rece“. Din lectura articulu-lui îți dai, însă, seama că autorul nu numai că nu propune nimic nou, ci — mai mult — încearcă să umbrească ideea de coexistență pașnică.

Kennan începe prin a pune la în-doială însuși caracterul pașnic al poli-ticii externe a Uniunii Sovietice.

Spre a fi mai convingător, el se re-feră chiar la o lucrare a lui V. I. Lenin în care-i vorbește despre caracterul internațional al revoluției ruse. De unde Kennan trage concluzia că „bol-șevicii, care cred în caracterul inevi-tabil al victoriei comunismului în in-treaga lume, au socotit că e de datoria lor să se amestece în treburile interne ale altor țări“.

Ceea ce este o concluzie mai mult decît ciudată. Într-adevăr, comuniștii sînt incredințați că, mai devreme ori mai tîrziu, toate țările vor ajunge la socialism. Dar asta se va întimpla ca rezultat al unui proces intern de dez-voltare, ca rezultat al faptului că po-poarele își vor alege orînduirea care le va oferi cele mai mari posibilități de satisfacere a nevoilor materiale și spi-rituale. Așa încît nu poate fi vorba de vreun „impuls“ dat evenimentelor sau de un „export“ de revoluții sociale.

Propaganda capitalistă despre in-staurarea artificială a comunismului și „stimularea“ revoluțiilor e folosită, de obicei, în vederea camuflării forțelor realmente agresive. Fără să avanseze vreun argument, Kennan afirmă gratuit că capitalismul nu s-ar mai prela la jocul hazardat al dobîndirii de pro-fituri, joc care este o permanentă sursă de războaie și vărsări de sînge. Dacă ar fi să-l credem pe autor, „capitalis-mul s-a schimbat de mult“.

Prezentînd capitalismul ca pe un fel de gentleman respectabil, Kennan a-firmă că acest domn pașnic este amenințat... de comunism. Ideile comu-niste au fost adoptate de o treime din omenire. Ce garanție avem că ele nu vor cîștiga și restul lumii? — se înt-reabă Kennan.

Dl. Kennan nu observă în ce postură ridiculă se pune. Protesînd împotriva înaintării victorioase a ideilor comu-niste el se ridică de fapt împotriva mersului obiectiv al istoriei. Dar acest mers, după cum se știe, e inevitabil și nu depinde de dorințele ideologilor burghezi.

Iar intrucît privește problema coexis-tenței pașnice, în zilele noastre coexis-tența dintre socialism și capitalism e un fapt real. Cele două sisteme coexistă de peste patru decenii și vor mai coexista multă vreme. Așa încît ele tre-buie să-și întemeieze relațiile nu pe baza pregătirilor de război, ci pe baza păcii. Acesta este răspunsul la întrebarea d-lui Kennan.

S. Goliakov

JUNGLA ASFALTATĂ

Nu de mult, Consiliul consultativ al Comitetului național al partidului democrat din S.U.A. a analizat condițiile de trai ale majorității americanilor, ale nenumăraților John și Mary care, după cum pretinde propaganda americană, trăiesc mai bine și mai mult decît toți oamenii de pe pămînt. În intenția democraților, rezultatul cercetărilor trebuia să însemne o puternică lovitură dată adversarilor lor — republicanii, care se află acum la putere în S.U.A.

Dar lovit a fost, la drept vorbind, nu atât partidul republi-can cît mital „modul de viață american“ pe care partidul democrat îl susține și-l diluzează cu aceeași fervoare ca și partidul republican.

Consiliul consultativ a stabilit că 22 de milioane de ameri-cani — aproape a opta parte din populația țării — locuiesc în cocioabe, al căror număr sporește mereu. „Creșterea numă-rului de cocioabe amenință cu nimicirea orașelor americane“, — s-a alarmat Consiliul.

Zeci de ghiduri turistice cuprind tot felul de informații despre New York. Dar nici un ghid nu arată că acest oraș bate recordul nu numai în materie de zgîrie nori și de lungime a străzilor, ci și în ce privește cocioabele.

Recent, revista „Look“ a publicat un reportaj despre viața portoricanilor din West-Side, intitulat „Realitatea din West-Side“. Autorul reportajului a cunoscut un copil obișnuit din cel care trăiește în cocioabele americane și, simplu, fără zorzoane, i-a povestit viața.

José Rivera are 14 ani. Locuiește împreună cu familia lui într-o casă pe jumătate dărîmată. Are un obraz trist, rela-tează reporterul, și nici nu gîndește ca un copil. La obis-nuita întrebare: „Ce vrei să devii? Ce ai să te faci?“ — José răspunde ca un ratat înfrînt de viață: „Ziuă de mîine? Pen-tru mine nu există ziuă de mîine. Nu mă gîndesc la ea“.

În cei 14 ani pe care i-a trăit, cocioabele l-au arătat băia-tului cu ochi negri mai multe lucruri decît poate vedea de obicei chiar un om matur. „De la 7 ani José a văzut absolut tot. Acum cîțiva ani, la 50 de varzi de casa lui, pe trotuar, a fost ucis un om. A avut prilejul să vadă lumători de opium, care se adăpostesc pe sub porți; belivi care umblă cu sticlele de băutură în mîna... José cunoaște o femeie cu opt copii, care în fiecare noapte ține pe sobă un ceainic ca să se apere de huliganii cu apă fiartă; într-o odaie învecinată, capul familiei doarme cu cuțitul în mîna ca să se apere de sine și familia... Așa încît, tot ce vede José zilnic pe strada 84 i se pare normal“ — scrie reporterul de la „Look“.

Lipsurile, mizeria îi alungă pe copii în stradă din cea mai fragedă pruncie. Nu e de mirare dar că West-Side-ul bate recordul criminalității infantile.

Iar José era și el gata-gata să ajungă ucigaș la 13 ani. „Vara trecută — arată autorul reportajului — din alt car-tier de cocioabe newyorkeze a venit aici un grup de băieți. Unul din ei, Dracula, a spus că pe strada 45 sînt bătuți niște portoricani. Și băieții au plecat împreună cu Dracula. Li se părea că bătaia e numai un joc nou. José a rămas pe loc. S-ar fi dus și el, dar ceilalți nu l-au chemat. Banda lui Dracula a plecat pe strada 45 să se răfuiască cu „dușmanii“... Cînd poliția a sosit, în sfîrșit, doi copii zăceau morți pe cal-darim“...

Revistei „Look“ îi pasă prea puțin cine va învinge — micul José Rivera sau jungla cocioabelor din West-Side. „Nu poți decît să te miri dacă în aceste condiții insuporta-bile de trai, cînd populația și oameni politici venali arată o totală indiferență, se mai întimplă ca cineva să se împotri-vească“.

În „Cartea junglei“ de Kipling un om care a crescut în pădure se întoarce în cele din urmă printre oameni. Pentru asta n-a trebuit să se învingă decît pe sine însuși, să-și înfrîngă patlma lui pentru junglă. Douăzeci și două de mi-lioane de americani — locuitorii ai cocioabelor — urăse „junglele asfaltate“ și îi înfierează pe cel care l-au condam-nat la o asemenea viață.

I. Oleficiuk

SĂPTĂMÎNA